

40th

A

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

Nagyváradon, 1888. ápril 5- s 6-án

Szabó Károly esperes és *Ritoók Zsigmond*
egyházmegyei gondnok, majd a 2-ik napon *Kiss Elek*
legidősebb tanácsbíró elnöklete mellett tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK

3-175

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

Szigeti Elek,
egyházmegyei jegyző.

NAGYVÁRAD,

NYOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDAJÁBAN.

1888.

A

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

Nagyváradon, 1888. ápril 5- s 6-án

Szabó Károly esperes és *Ritoók Zsigmond*
egyházmegyei gondnok, majd a 2-ik napon *Kiss Elek*
legidősebb tanácsbíró elnöklete mellett tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

Szigeti Elek,
egyházmegyei jegyző.

NAGYVÁRAD,

NYOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1888.

*A bihari ev. ref. egyházmegye Nagy-
váradon, 1888. ápril 5-ik és 6-ik nap-
jain tartott első rendes közgyűlésének*

JEGYZÖKÖNYVE.

Jelenvoltak:

Tisztviselők

Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond egyház-
megyei gondnok, majd másodnapon Kiss Elek hivatalára
legidősebb tanácsbíró elnöklete mellett: Oláh József, Biró
János, Benedek László, Csillag Lajos és Szemes László
egyházi, Kiss Elek, Ertsey Dezső, Mezey Mihály, Hegyesi
Márton világi tanácsbírák. — Szigeti Elek, Nagy Sándor
egyházi, Miskolczy Árpád világi jegyzők. Nemes Ferencz
egyházmegyei ügyész. Kocsis József gyám- és Nádudvari
Lajos közpénztárnok, Csák Máté levéltárnok.

Lelkészek:

Szokolay József p.-ujlaki, Dombi Lajos nagyvárad, i,
Mayor Gyula pelbárthidai, Surányi Lajos szalárdi, Zsigmond
Ferencz ártándi, Bugyi Sándor püspökii, Bugyi Mihály
h.-k.-ujlaki, Józsa Gábor n.-szántói, Szatmári László pósa-
lakai, Csepelyi Menyhért f.-vásárhelyi, Falusy Károly m.-
telegdi, Boross Sándor fugyi-i, Vadon Miklós nyüvedi,
Lévai Mihály b.-szent-mártoni, Szalay Pál h.-k.-pályi-i,
Nánási Imre m.-telki-i, Rigó Lajos bihari, Makai Károly
élesdi, Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi rendes- és Kiss
Sándor darvasi, Háger Milós n.-kereki-i s Veres Bálint
bojti segéd-lelkészek.

K é p v i s e l ő k :

Ártándról : Nagy Bálint, Bojtról : Csizmadia p. Imre, Csökmőről : Török József, Nagyváradról : Jezerniczky Ferencz és Füredi László, Püspökiből : Bugyi Sándor, Patai Sándor, Fugyiből : Kovács Károly, Siterből : Kovács Lajos, Pelbárthidáról : Major Gyula, Bereczki Mihály, Nagykerekiből : Kiss Sándor, Kiss Mihály, Kis-Szántóról : Szücs István, Nagy-Szántóról : Gáti Sándor, Mezőtelkiből : Nánási Imre, Fekete János, Jákó-Hodosról : Benedek László.

T a n í t ó k :

Tanítótestület képviselőjében : Engi Ferencz ártándi, Kovács Gábor m.-keresztesi tanítók, Juhász Lajos n.-váradinak énekvezér és más hallgatók.

1. szám. Szabó Károly esperes buzgó alkalmi imája után a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

2. szám. Rácz Mihály világi jegyző, személyesen jelentvén más téren nagymérvű elfoglaltságát s egészségi állapota miatt ezen gyűlésen meg nem jelenhetését :

Távolléte sajnós tudomásul vétetik.

3. szám. Olvastatott Szabó Károly esperes időszaki s egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vett következő jelentése :

Nagytiszteletű s tekintetes egyházmegyei közgyűlés!

Egyházmegyénk életének főbb mozzanatairól, elnökileg végzett hivatalos eljárásaimról, a mult 1887. évi júliusi közgyűlésünk óta, előterjesztésemet a következőkben van szerencsém megtenni :

1. Egyházaink között 41 egyháznak beléletét — habár 7 egyházban merültek fel olyannemű panaszok és vádak, a melyek a már megtartott birói vizsgálatok után, bírósági ítéletekkel lesznek megszüntethetők — békésnek jelenthetem, egyedül a nagyszántói egyházban dul a lelkes, tanító- és egyháztagok közt már régebben keletkezett ellenségeskedés s kölcsönös panaszok miatt nagyobb mérvű békétlenség.

A nazarénus mozgalom, mig Puszta-ujlakon erőt és tért veszítve hanyatló, addig az egyházmegye délnyugoti végpontján Csökmőn kezdett kísérletet tenni a lelki ragály

becsempészésére a szomszédos Szeghalom- és Körözs-Ladányból, azonban a lelkész és községi előljárók örködése folytán egészen eredménytelenül.

2. A lelkészi karban sem elhalálozás, sem más ok miatt elhalálozás nem történt. A tanítói karból elhaláloztak: Biró Sándor váncsodi fitanító és énekvezér, 1887. október 15-dikén, életének 67-dik, tanítóságának 34-dik évében; és Tóth József szalárdi leányok tanítója november 30-dikán életének 39-dik, tanítóságának 16-dik évében. Mindketten szerényebb tehetségű és eredményű munkásai valának a tanügynek. Helyeiknek ideiglenes betöltésére a szükséges intézkedés mindkét egyházban azonnal megtétetett.

A segédlelkészek és tanítók között következő változások történtek:

Kiléptek az egyházmegyéből:

Augusztus 12-kén t. Vadas Gyula nagy-kerekii —

Október 17-én t. Nagy István bojti —

November 23-án t. Magyar István nagyvárad-olaszii segédlelkészek.

Augusztus 30-án Peleskey Dániel csökmői rendes —

Október 21-én Kántor László püspökii segédtanítók.

Beléptek az egyházmegyébe:

Augusztus 31-én t. Háger Miklós nagy-kerekii —

Szeptember 8-án t. Veres Bálint bojti —

1888. január 7-én t. Nagy József nagyvárad-ujvárosi segédlelkészek.

1887. szeptember 15-én Albisi Katalin nagyobb leányok nőtanítója, egy évi próbaidőre Püspökibe.

1887. szeptember 15-én Gaál József mint ideiglenes előkönyörgő Nagy-Tótfaluba.

1887. szeptember 28-án Gross Janka, kisebb leányok nőtanítója egy évi próbaidőre Püspökibe.

1888. február 12-án Horváth Lajos képezdei kibocsátott növendék, mint ideiglenes tanító Váncsodra.

A kilépetteknek esperesi elbocsátvány, a belépőknek felhatalmazás adatott.

3. Az esperesi hivatalhoz érkezett, az egyházlátogatás alkalmával különböző czélokra beszédett, valamint a közalapjárulékokból befolyt, összesen 6710 frt 70 krt tevő

összeget rendeltetése szerint mind kézhez szolgáltatam, miről bizottságilag megvizsgált részletes számadásomat, a közgyűlés elé fogom terjeszteni.

4. Az országos ref. közalap 1888. évi bevallási iveit, a f. é. febr. 27—28. kán Csökmőn ülésezett egyházmegyei közalaphbizottság — a bizottság ülésezése után beérkezett köröznagyrévi és csatári iveket is — kiigazította, s azok megerősítette az egyházakhoz visszaküldettek. A bevallások 14 egyházban: 9.50 frt emelkedést, de 28 egyházban: 61.45 frt apadást mutattak, így az 1888. évi bevallások összege kevesebb az előző év bevallási összegénél = 51.95 forinttal.

5. A közalaphbizottság jegyzőkönyvét, az esperesi naplót és az 1887. évi főtabellát, közszemlére a közgyűlés asztalára helyeztem.

6. A magyar prot. tudományos irodalmi társaság tagjaiul ajánlkoztak egyházmegyénkben: R e n d e s t a g o k u l : Szabó Károly csökmői-, Ember Pál m.-keresztesi-, Szemes László szentjánosi-, Benedek László jákó-hodosi-, Lévai Mihály b.-szt.-mártoni-, Séra Ferencz siteri és Dombi Lajos nagyváradai lelkészek. A két utóbbi 5 évi tartamra. S e g é l y e z ő t a g o k u l : Rigó Lajos bihari lelkész 3 évig 3 frttal; Szathmári László pósalakai lelkész egyszer s mindenkorra 2 frttal; Szokolay József p.-ujlaki lelkész míg él, évenként 1 frttal; Bugyi Sándor püspöki-i lelkész, az összeg megnevezése nélkül; a csökmői egyház egyszer s mindenkorra 5 frttal.

7. A lelkészi karnak, valamint a tanítói testületnek hivatalomhoz beterjesztett értekezleti jegyzőkönyvei, mindkét testületnek munkásságáról tanuskodnak. A jegyzőkönyveknek közgyűlésünk jóváhagyását kérő, vagy tárgyalását igénylő számait, a tárgysorozat szerint lesz szerencsém felvételni.

8. Járványos betegségek fájdalom! csaknem minden egyházban fordultak elő, a melyek a tanítás sikerét akadályozták. A tanítás szünetelése, az iskolák bezáratása miatt bejelentetett:

a) H.-K.-Száldobágyról, szeptember 22-től február végéig.

b) H.-K.-Pályiból, deczember 3-tól január 8-ig, himlő-járvány miatt.

c) F.-Vásárhelyből, január 9-től 23 ig, az iskola nem fűtése miatt.

9. A kisperegi ev. ref. egyház, fennállásának 100 éves örömnépe alkalmából „az Egyekből lett Kispereg története“ czimű füzetből 2 példányt, egyiket „a bihari ev. ref. egyházmegye levéltárának“, másikat „a lelkesi egyesület könyvtárának“, — az „Emlék kövek“ czimű füzetét egy példányban a mi levéltárunknak ajándékozván, kérem a füzeteknek illető helyeikre utalását, az ajándékozó kisperegi egyháztanácsnak pedig köszönetünk nyilvánítását jegyzőkönyvbe vétetni.

10. A felsőbb hatósági rendeletek annak idejében körlevelekben, a jegyzőkönyvek és másnemű küldemények postai úton, minden egyháznak megküldettek.

Egyházi adótartozások behajtására, a felsőbb polgári hatóság intézkedése, hat esetben kéretett ki s a kért intézkedés mindannyiszor megtétetett.

A közigazgatás elnökiileg egész éven át: 17 körlevélben 1392 iktatói és 1161 postakönyvi számok alatt intéztetett.

Jelentésemet s eljárásaimnak tudomásul vételét kérve, és magamat a közgyűlés nagybecsű jóindulatába ajánlva vagyok

Csökmő, 1888. márczius 31.

Teljes tisztelettel

Szabó Károly s. k.

esperes.

A felolvasott és egyházmegyénk minden viszonyaira kiterjeszkedő esperesi jelentés, tudomásul vétetik s a kisperegi ev. ref. egyház részéről 100 éves örömnépe alkalmából egyházmegyénk levéltára s a lelkesi egyesület könyvtára részére küldött „Egyekből lett Kis-Pereg története“ és „Emlékkövek“ czimű füzetek köszönettel fogadtatván, illető helyeikre utaltatnak.

4. szám. Felolvastattak a következő bizottságilag
fölvizsgált számadások az 1887—8 évről:

12.
13.
14.
15.

I. Esperes Szabó Károly számadása.

Bevétel:

1. Államsegélyből 1887-ről . . . . . 983 frt — kr

4.

Kiadás:

1. Lelkészgyámoldának	603	"	—	"
2. Józsa Gábor n.-szántói lelkésznek . . .	35	"	—	"
3. Boros Sándor fugyii lelkésznek . . .	20	"	—	"
4. Fugyi egyháznak	30	"	—	"
5. Kecskeméthy Lajos lessi lelkésznek . .	30	"	—	"
6. Less egyháznak	30	"	—	"
7. Csepelyi Menyhért f.-vásárhelyi lelkésznek .	40	"	—	"
8. F.-Vásárhely egyháznak	30	"	—	"
9. Szathmári László pósalaki lelkésznek .	25	"	—	"
10. Ács Endre m.-kakucsi lelkésznek . . .	30	"	—	"
11. Vári János k.-nagyrevi	80	"	—	"
12. Köröznagyrev egyháznak	30	"	—	"

5

1

2

3

4

összesen: 983 " — "

Bevétel:

2. Magyar ref. segélyegylettől . . . . . 50 " — "

Kiadás:

Magyarkakucs egyháznak összesen . . . 50 " — "

Bevétel:

3. Országos közalapból segély 1887-ről . 1230 " — "

Kiadás:

1. Elesd egyháznak	100	"	—	"
2. Fugyi	100	"	—	"
3. Boros Sándor fugyii lelkésznek . . .	80	"	—	"
4. F.-vásárhely egyháznak	100	"	—	"
5. Csepelyi Menyhért f.-vásárh. lelkésznek .	50	"	—	"
6. H.-K.-Pályi egyháznak	50	"	—	"
7. H.-K.-Száldobágy egyháznak	100	"	—	"
8. Bokros Benedek h.-k.-száldob. lelkésznek .	80	"	—	"
9. M.-Kakucs egyháznak	50	"	—	"
10. Ács Endre m.-kakucsi lelkésznek . . .	100	"	—	"
11. P.-Ujlak egyháznak	150	"	—	"

vilag

12. Kecskeméthy Lajos lessi lelkésznek .	70	frt	—	kr
13. Matócsy János darvasi „ .	100	„	—	„
14. Nagy Sándor váncsodi „ .	50	„	—	„
15. Szathmári László pósalaka „ .	50	„	—	„
összesen :	1230	„	—	„

Bevétel:

4. Baldácsi alaptól 1886. és 1887-ről .	103	„	87	„

Kiadás:

Lelkészgyámoldának két ízben . . .	103	„	87	„

Bevétel:

5. Rendkívüli államsegélyből 1887-ről .	115	„	—	„

Kiadás:

1. Hegedüs Ferencz kisjenői lelkésznek	30	„	—	„
2. Vári János köröznagyrévi „	30	„	—	„
3. Bujdosó Lajos lelkésznek	30	„	—	„
4. Boor Károly pósalakai tanítónak . .	25	„	—	„

összesen : 115 „ — „

Bevétel:

6. Köröznagyrévi missióra	200	„	—	„

Kiadás:

Közpénztárba	200	„	—	„

Bevétel:

7. Vizsgálati előleg n.-szántói Zombor Sándortól	50	„	—	„

Kiadás:

Közpénztárba	50	„	—	„

Bevétel:

8. Tűzkármentesítési osztalék 1887-ről .	35	„	—	„

Kiadás:

Közpénztárba	35	„	—	„

Bevétel:

9. T. Bujdosó Lajos lelkésznek segély .	49	„	50	„

Kiadás:

T. Bujdosó Lajosnak	49	„	50	„

Bevétel:

10. Az 1887. évi egyházlátogatás alkalmával :				
A) Egyházkerületi pénztárba	480	„	19	„

kr

„

„

„

„

„

„

„

„

„

„

„

„

„

„

„

„

Kiadás:

1. Közigazgatási járulék	440	frt	—	kr	
2. Pesti prot. árvaháznak	8	"	01	"	
3. 1886. októberi konv. jegyzőkönyvekért	17	"	15	"	
4. Közigazgatási felesleg a közpénztárba	15	"	03	"	
összesen :	480	"	19	"	

13.

Bevétel:

11. B) Főiskola pénztárba	153	"	50	"	

Kiadás:

1. Felsőbb tanulók tápoldájába	9	"	96	"	
2. Szegény " "	12	"	70	"	
3. Seniornak	1	"	79	"	
4. Debreczeni főiskola átalakítására :					
a) Váncsod	21	"	—	"	
b) Bojt	21	"	42	"	
c) Szentjános	6	"	—	"	
d) Pósalaka	6	"	30	"	
e) Élesd	21	"	—	"	
f) Örvénd	10	"	50	"	
g) P.-Ujlak	7	"	76	"	
h) Fugyi	2	"	52	"	
i) Püspöki	21	"	—	"	
k) H.-K.-Pályi	5	"	25	"	
l) H.-K.-Száldobágy	6	"	30	"	
összesen :	153	"	50	"	

14

15

Bevétel:

12. Egyházmegyei közpénztárba :					
1. Közigazgatási járulék	154	"	—	"	
2. Látogatási "	154	"	—	"	
3. 1886. jul. jegyzőkönyvekért	51	"	10	"	
4. 1887. márcz. "	51	"	10	"	
5. Négyyszeri hirdetésből	10	"	43	"	
6. Confirm. bizonyítványokért	1	"	95	"	
7. Bekebelezésekért	12	"	—	"	
8. Vizsgálati díjban	6	"	—	"	
összesen :	440	"	58	"	

Kiadás:

Közpénztárnoknak	440	"	58	"	

Bevétel:

13. Lelkész gyámoldába :

1. Egyházak részvényeiből . . .	127	frt	—	kr
2. Lelkészek " . . .	656	"	97	"
3. Ujévi hirdetésből . . .	38	"	03	"
összesen :	822	"	—	"

Kiadás:

Lelkész gyámoldai pénztárnoknak . .	822	"	—	"

Bevétel:

14. Könyvtári részvényekből . . .	78	"	—	"

Kiadás:

Könyvtárnoknak . . .	78	"	—	"

Bevétel:

15. Tanító-egyletnek :

1. Tagsági díjban . . .	59	"	80	"
2. Könyvtári díjban . . .	4	"	40	"
3. Adventi hirdetésből . . .	6	"	55	"
összesen :	70	"	75	"

Kiadás:

Tanító egyleti pénztárnoknak . . .	70	"	75	"

Bevétel:

16. Országos közalapba befolyt . . .	1849	"	31	"

Kiadás:

A magy. földhitelintézethez felküldetett	1859	"	31	"
Az egész évi bevétel . . .	6710	"	70	"
Az egész évi kiadás . . .	6720	"	70	"

Több adatott ki 10 frttal, a mi a f. évi közalapjáru-
lékokból esperes javára elszámolandó.

II. Kocsis József lelkészgyámoldai pénztárnok számadása,
mely szerint :

Bevétel . . .	44.175	frt	83	kr
Kiadás . . .	42.393	"	32	"
Maradvány :	1.782	"	51	"

Pénztár állása :

Tőkepénz 152 db kötvényen . . .	32.081.95	c) F
„ 14 db tak. ptári könyvön . . .	5.780.86	
Készpénzmaradvány	1.782 51	
Pénztár állása 1888. márcz. 2. . .	39.645.32	
Pénztár állása volt 1887-ben . . .	35.895.37	d)
Szaporodás :	3.749 95	

III. Nádudvari Lajos közpénztárnok számadása,
mely szerint ;

Bevétel	11.693 frt 46 kr
Kiadás	11.582 „ 65 „
Maradvány :	110 „ 81 „

Pénztár állása :

Tőkepénz 51 db kötvényen . . .	9.263 75
Takarékpénztárban	100.—
Pénztári maradvány	110.81
Pénztár állása :	9.474.56
Szaporodás . .	204.80

Egyházmegyei kezelés alatt álló alapok :

a) Tűzkármentesítési pénztár :

Bevétel . . .	853 frt 57 kr
Kiadás . . .	853 „ 57 „
Maradvány :	— „ — „

b) Sorbán Jánosné Lukács Erzsébet alapítvány :

1. Iskolai alap :

Bevétel . . .	1415 frt 30 kr
Kiadás . . .	1415 „ 30 „
Maradvány :	— „ — „

Pénztár állása 1888. január 1-én 1415 frt 30 kr.

2. Lelkész javadalmi alap :

Bevétel . . .	1050 frt 50 kr
Kiadás . . .	1050 „ 50 „
Maradvány :	— „ — „

Pénztár állása 1888. január 1-én 1000 frt.

c) F.-vásárhelyi ev. ref. népiskolai alapítvány :

Bevétel . . . 799 frt 95 kr

Kiadás . . . 799 „ 95 „

Maradvány : — „ — „

Pénztár állása 799 frt 95 kr.

d) Lessi ev. ref. lelkészjavadalmi alap :

Bevétel . . . 945 frt — kr

Kiadás . . . 945 „ — „

Maradvány : — „ — „

Pénztár állása 900 frt.

IV. Eszenyi Sándor könyvtárnok számadása :

Bevétel . . . 597 frt 75 kr

Kiadás . . . 571 „ 46 „

Maradvány : 26 „ 29 „

Pénztár állása :

Kötvényen elhelyezett tőke . . . 449 frt 30 kr

Maradvány készpénz . . . 26 „ 29 „

Pénztár állása : 475 „ 59 „

V. Szabó Lajos tanítógyámoldai pénztárnok számadása :

Bevétel . . . 492 frt 77 kr

Kiadás . . . 471 „ 64 „

Maradvány : 21 „ 13 „

Pénztár állása 8721 frt 27 kr.

VI. Kovács Gábor tanító-egyleti pénztárnok számadása :

Bevétel . . . 256 frt 18 kr

Kiadás . . . 255 „ 92 „

Maradvány : — „ 26 „

Pénztár állása 250 frt 96 kr.

Az esperesi, lelkészgyámoldai, közpénztári és könyvtárnoki számadások, a kiküldött bizottság által részletekig felülvizsgáltatván, és minden bevételi és kiadási tételekben okmányoltaknak s így elfogadhatóknak megállapítottatván : egyházmegyénk által is helybenhagyatnak, nevezett pénztárosok, illetve számot adók a további

számadás terhe alól az 1887—8 évet illetőleg a szokásos fentartással felmentetnek.

A tanítógyámoldai és egyleti pénztárosok számadásai, a nyilvánosságra hozatal mellett — tudomásul vétetnek.

5. szám. Olvastatott a közalapbizottságnak f. évi február 27- és 28-án Csökmön tartott ülésén felvett jegyzőkönyve a mint következők:

Jegyzőkönyv, felvétetett Csökmön a bihari ev. ref. egyházmegyei közalapbizottságnak 1888. február 27. és 28. napjain tartott ülésében. Elnök Szabó Károly esperes, Szigeti Elek, Lévai Mihály lelkészek.

1. szám. Elnöklő esperes jelenti, hogy az egyházak K.-Nagyré és Csatár kivételével az 1888. évi bevallási ivateket betérjesztették, melyeknek elbirálása képezi első sorban feladatát a közalapbizottságnak. A beküldött munkálatok a kezelési szabályok szerint levén kiállítva a bizottság az egyes egyházak járulékait készített munkálataik szerint megállapítja, illetőleg megerősíti, észrevételeit az egyes bevallási ivatek tárgyalásánál úgy a felmentésekre, mint a törlésekre nézve a következőkben állítja össze:

1. Ártánd bevallási ive rendben találtatván megerősítettik, évi járuléka 35 frt 60 kr.

2. B.-Szt.-Márton 1888. évi járuléka 29 frt 30 kr, a mult évben 29.10. A mult évi hátralékokból leiratni kért 70 kr töröltetik; a bevallást nem teljesített egyháztagokra nézve a presbyterium javaslata elfogadtatik.

3. Bihar bevallási ive helybenhagyatik, s a kimutatott 62 frt 20 kr évi járulék megállapittatik.

4. Bojt bevallási ive 68 frt 60 kr évi járulékot tüntet ki, megerősítettik.

5 Borsnak az előző évinél 2 frt 10 krral kevesebb, tehát 43 frt 40 kr, ajánlata elfogadtatik, s Varga Jánosné járuléka a presbyteri javaslat alapján 30 krban megállapittatik.

6. Csökmő 98 frtot ajánl az 1888. évre; a mult évben 1 frt 60 krral volt kevesebb, munkálata elfogadtatik,

7. Darvas a mult évről töröltetni kér 1 frt hátralékot. A hátralék töröltetik, s az ez évi bevallási ivre bevezetett, de felmentetni kért 3 egyháztag járuléka leiratik. Évi járulék 27 frt 50 kr, szaporodás 80 kr.

8. Élesd bevallási ive megerősítettik. Folyó évi kivetés 34 frt 40 kr. Kevesebb 1 frt 10 krral.

9. Fugyi mellékli presbytérium javaslatát Bokró Imrénnek a 11, Göcz Ferencznek a 13, Kocsis Miklósnak a 14, Lukács Istvánnénak a 11, Ponyók Sándornak a 13, id. Rácz Lajosnak a 12, Szatmári Józsefnek a 13-ik osztályba sorozása iránt. A presbytérium indokolt javaslatára nevezettek a kitett osztályokba bevezettetnek, a felmentésre ajánlott munkaképtelen egyháztagok felmentetnek. Évi járulék 15 frt 80 kr, fogyott 70 krral.

10. Fugyivásárhely bevallási ive a mult évinél 3 frt 40 krral kevesebb járulékot mutat, 17 frt 40 kr, megerősítettik.

11. Furta ajánlata a mult évi összegnél 50 krral több. — A bevehetetlen 50 kr a mult évről töröltetik, a jelen évi kivetés helybenhagyatik. Évi járulék 69 frt 10 kr.

12. H.-K.-Kovácsi járulékaként a kitüntetett 30 frt 50 kr, megállapittatik.

13. H.-K.-Pályi. A presbyterium javaslata alapján Róth Pálné a 13, ifju Zima István a 12, Szabó Lajos a 13. Csiger Istvánné a 14, Gyarmati Mihály a 13-ik osztályba bejegyeztetnek; a munkaképtelen egyháztagok felmentetnek. Évi járulék 26 frt 60 kr. Kevesebb 1 frt 10 krral.

14. H.-K.-Száldobágy. Az egyháztanács munkálata megerősítettik. Id. Szabó Bálint, Petri József és Vass Sándor munkaképtelen egyháztagok felmentetnek. Évi összeg 25 frt 60 kr. Apadás 40 kr.

15. H.-K.-Ujlak kivetési munkálata a presbyteri gyűlés jegyzőkönyve értelmében módosítva megerősítettik; Petri Józsefné, Szabó Gáborné, Szabó Ferencz, Szabó Erzsébet, Dani György, Fekete Lajos, Mészáros Sándor, Nagy Sándorné, Simon Imréné, Szentesi József, Szerző Mihályné hátralékai összesen 4 frt 30 kr töröltetnek, s jövőre a fizetés alul felmentetnek; megjegyeztetvén hogy Petri Józsefné hátralékának behajtására a püspöki-i presbyterium utasítandó leszen, mivel nevezett nő Püspökibe költözött át. Évi járulék 50 frt 90 kr. Kevesbedés 2 frt 10 kr.

16. Jákó-Hodos kivetése helybenhagyatik. Évi járulék 52 frt 20 kr. Fogyás 3 frt 40 kr.

17. Kis-Jenő az 188 . évre, mint a mult évre ajánl 14 frt 70 krt.

18. Kis-Marja. A kivetés kapcsában közölve van a felszólamlók névjegyzéke, de mivel a presbiterium javaslata be nem küldetett, a bizottság a felszólalások elbirálásába nem bocsátkozik. Évi járuléka 70 frt 30 kr, a filiában 4 frt 70 kr, összesen 75 frt. Apadás 4 frt 90 kr.

19. Kis-Szántó. Évi járuléka 21 frt 10 kr. Szaporodás 10 kr, a munkálat megerősítettik.

20. Less anyaegyház járuléka 9 frt 60 kr. Fiók egyházaké: Poósa 4 frt 40 kr ; p. Pankota 30 kr ; Nyárszeg 40 kr ; Inánd 1 frt 40 kr ; Gyapju 1 frt 10 kr ; Bikács 20 kr, összesen 17 frt 40 kr. A kivetés jóváhagyatik s a törölni javasolt 80 kr, a mult évről leiratik.

21. M.-Kakucs ajánl 8 frt 70 krt, apadás 30 kr, bevallási ive megerősítettik.

22. M.-Keresztes évi járulékaul a kivetésben feltüntetett 115 frt 90 kr megállapittatik, a felmentésre ajánlott szegény egyháztagek felmentetnek. Apadás 1 frt 30 kr.

23. M.-Telegd. A presbiterium javaslata ugy a felszólalásokra mint a felmentésekre nézve helybenhagyatik. Évi járuléka a fiók egyházakkal 45 frt 80 kr. Apadás 1 frt 30 kr.

24. M.-Telki. Leiratni kéri Albert Dénes 70 kr, Császár Ferencz 50 kr, Szentgyörgyi Károly 20 kr hátralékait. Az 1 frt 40 krt tevő összeg törölni, az anya és fiók egyházak együttes járuléka 30 frt 30 krban (a fiók egyházé 6:90) megerősítettik. Apadás 2 frt.

25. NagyKereki bevallási ive megerősítettik. Évi járuléka 42 frt 60 kr, szaporodás 50 kr.

26. Nagyszántó 1888. évi járuléka 11 frt elfogadtatik.

27. Nyüved kügy pusztával 19 frt 30 kr kivetése helyes. Apadás 40 kr.

28. Örvénd ez évi járuléka 28 frt 60 kr elfogadtatik. Kevesebb 20 krral.

29. Paptamási. 34 frt 90 kr. Szaporodás 1 frt 90 kr. A felmentésre ajánlott egyháztagek felmentetvén, a kivetés megerősítettik.

30. Pelbárthida 9 frt 20 kr évi járuléka megerősítettik. Apadás 10 kr.

31. Pósalaka 10 frt 60 kr kivetése jóváhagyatik. Apadás 40 kr.

32. Pusztatöld kivetése 40 kr szaporulatot mutat, a 33 frt 90 kr járulék 1888. évre megerősítettik.

33. P.-Ujlak bevallási ive 16 frt 90 kr összeget tüntet ki, mely az előbbi évben fizetett összegnél 1 frt 30 krral több.

34. Püspöki, a múlt évről leiratni kér 5 frt 50 krt. Az itt nevezett összeg töröltetik, a kimutatott 82 frt 40 kr kivetés helyben hagyatik; felszóllittatik a presbyterium, hogy H.-K.-Pályiból átköltözött Petri Józsefné, most Szalaknai Istvánné múlt évi 20 kros hátralékát hajtassa be. Püspöki járuléka ez évben 20 krral kevesebb.

35. Siter bevallási ive megerősítettik. Évi járuléka 45 frt 50 kr. Apadás 30 kr.

36. Szalárd kivetése a presbyterium által tett javaslatok szerint kiigazítottatik, a bejelentett munkaképtelen szegény egyháztagek felmentetnek. Összeg: 54 frt 20 kr. Kevesebb 40 krral. A fiók egyházban Séllei Dániel két évi 40 kr hátraléka töröltetik s a kivetés szerinti 2 frt 70 kr járulék a filiára nézve is megállapítottatik.

37. Szt.-János évi 46 frtot tevő kivetése megerősítettik. A felhozott indokok alapján az Ó-Palotán és Szent-Andráson lakó szegény egyháztagek felmentetnek. Fogyas 35 kr.

38. Zsákán a felmentésre ajánlott egyének felmentetnek, a múlt évről törölni kért 2 frt 90 kr. leiratik. Folyó évre 59 frt 10 kr kivetése megerősítettik. Apadás 5 frt 10 kr.

39. Váncsod. A törölni kért 70 kr leiratik, Bacsa Jánosné a fizetés alul felmentetik, Ecsedi István, Ecsedi József, Fodor Márton, V. Kis Józsefné a 13-ik, B. Kis József a 12-ik osztályba bevezettetnek. Évi járulék 56 frt 60 kr. Kevesebb 5 frt 30 krral. M.-Peterd fiókegyház kivetése beterjesztve nem lett.

40. Nagyvárad. Elismerést érdemlő kivetése kapcsában az előző évekről 62 frt 80 krt, 1887. évről pedig 71 frt 20 krt törölni javasol; a törlések után az évi járulék 386 frt 90 kr. A Nagyváradhoz tartozó filiákra vonatkozólag a presbyterium azt jelenti, hogy azoknak 5 frt 20 krt tevő kivetése érintetlenül hagyatott, azoknak behajtására vagy törlésére indítványt nem nyújthat be, mivel az ott lakó egyháztagek semmiképen nem hathatnak. A köz-

alapbizottság ezen okon a m. egyházmegye figyelmét felhívja, hogy az ezen részekben lakó egyháztagek járulékaikra nézve tájékoztató intézkedést tenni méltóztassék.

2-ik szám. A mult évi járulékok befizetése megvizsgáltatván, tömegesebb hátralékok tüntek fel a következő egyházakban, u. m. :

Csatár hátraléka	156	frt	50	kr.
H.-K.-Kovácsi hátraléka	91	"	80	"
H.-K.-Ujlak	103	"	60	"
Nagykerek	221	"	—	"
Köröznagyrev	76	"	20	"

mely hátralékoknak befizetésére a hátralékos egyházak előjárói figyelmeztetendők levén : teljes tisztelettel kéri a közalapbizottság a N. t. egyházmegyei közgyűlést, hogy e részben a fizetéseket nevezett egyházaknál szorgalmazni méltóztassék.

3-ik szám. Esperes ur közalap számadását beterjesztvén a következő eredményt van szerencsénk jelenteni :

Bevétel . . . . . 1849 frt 31 kr.

Kiadás . . . . . 1859 frt 31 kr. Ezek szerint a földbitelintézethez több küldetett fel, mint a menynyi az esperesi hivatalhoz befolyt, 10 frttal.

41. K.-Nagy-Rév utólagosan beküldött munkálata kapcsában beterjeszti a felmentendők neveit s a bevehetetlen tartozásokat. A bizottság a jelentés alapján Berecz Ferencz 20 kr, Barabás György 80 kr, Bika Tógyer 80 kr, Cseri János 80 kr, ifju Halász Ferencz 40 kr, ifju Kis Géczi Ferencz 40 kr, Hasas Erzsébet 40 kr, öreg Domokos Ferencz 10 kros, összesen 3 frt 90 kr hátralékaik töröltetnek, Cseri János, Hasas Erzsébet, özv. Mérai Mihályné, özv. Halász István, Jécsői Kaszó Gyula szegény egyháztagek a további fizetés alól felmentetnek. Ez évi járulék 20 frt 20 kr helybenhagyatik. Fogyás 5 frt 80 kr. Hátralék maradt a törlendőkön kívül 76 frt 80 kr. Tehát együtt K.-N.-Rév tartozása 1888. decz 1-én leend 97 frt.

42. Csatár márcz. 1-én 1888. évi bevallási iveit beküldvén — minden vonatkozó jegyzőkönyv nélkül — 43 frt 80 krt vall be. A bizottság utólagosan az 1888. évi bevallást 43 frt 80 krtban megerősíti. Kevesebb az ajánlat a mult évinél 1 frt 20 krral.

A közalapbizottság intézkedése megerősítetik; 40-ik pont alatt foglalt előterjesztése alapján a nagyváradi ev. ref. egyház utasíttatik, hogy a hozzá csatolt fiók egyházak tagjaival leendő érintkezésre, lehetőséget — módot találni igyekezzék, az azokra kivetett közalapjárulékok beszedését, vagy esetleges leírását, elsőben saját hatáskörében, — hatósági segély vagy kényszer igénybevétele nélkül kísérelje meg, s ily nemű eljárásának sikeretlensége esetén a kirovott és kötelezett közalapi járulékot közigazgatási uton hajtassa be.

A jegyzőkönyv 2-ik számában nagyobb összeggel előtüntetett hátralékos egyházak előjárói, a kitüntetett hátralékok 1888. évi szeptember hó 1-ső napjáig, — mint véghatáridőig, — habár hatósági kényszer útján is — beszedésére, a legszigorubb felelősség terhe alatt utasíttatnak, elköteleztetnek, s eljárásaik eredményéről időközben is espereshez jelentés tételre felhivatnak.

6. szám. Olvastatott Szabó Károly esperesnek a köröznagyrévi ámbuláns segéd lelkészi állomás szervezésére vonatkozó, következő véleményes jelentése: Nagytiszteletű s Tekintetes egyházmegyei közgyűlés! A mult évi márcziusi gyűlésünk 32-ik számú határozatában Köröznagyrév központtal létesítendő ámbuláns segédlelkészi állomás felállítására, a magas konventtől 500 frt évi állandó segélyt kérő felterjesztésünkre, habár az a főtiszt. egyházkerület által pártolólág terjesztetett is fel, a méltóságos konvent 1887. novemberi gyűlése 99-ik számú végzése szerint, csak 200 forint állandó évi segély szavaztatott meg, s küldetett le hivatalomhoz, a mult évi december 10-ikén.

A létesítendő állomás betöltéséhez a nyert 200 frt állandó évi segélyt, még ha ahhoz a közpénztárunkból megszavazott 200 forint hozzá adatik is, — nem látván elegendőnek arra, hogy azon nagy fontosságu állomásra alkalmas és szakképzettséggel bíró egyént nyerhessünk meg: a nyert 200 frt segélyt gyümölcsöztetés végett a közpénztárba helyeztem el.

Alázatos véleményem szerint, 400 forint évi javadalommal azon állomás felállitható nem lévén, sem egyház-

megyénk ezen czélra a már megszavazott 200 forintnál többel nem járulhatván, a még hiányzó mulhatatlanul szükséges 300 forint állandó évi segély megadásáért, a méltóságos konvent egy újabb kérvényben fölkérendő lenne. Eljárásom helybenhagyását, véleményem elfogadását, vagy másnemű a czélra megfelelő intézkedést kérve kiváló tisztelettel vagyok. Csökmön, 1888. márcz. 23.

Midőn jelentő esperes azon eljárását, hogy a körösnagyrévi missió-állomás létesítésére a magas konvent által megszavazott s le is küldött 200 frtot gyümölczözőleg elhelyezve, helyeslő tudomásul veszi egyházmegyénk, egyszersmind kimodja, hogy ily csekély összeggel — még ha az minden évben biztosított lenne is — a körösnagyrévi, egyházi és nemzetiségi szempontból annyira fontos missiói állomást létesíteni, fentartani nem lehet. Egyházmegyénk pénzügyi viszonyai, a már felajánlott s erejét így is meghaladó 200 forintnál több áldozathozatalt lehetetlenítvén, — a most hivatolt missiói-állomás feladása pedig az ott élő hitrokonok végelpusztulásával egyértelmű lenne, — tekintettel arra, hogy a közalap fokozódó jövedelmeiből, missiói célokra is nagyobb összegek fordíthatók; ujlag és teljes bizalommal fordul egyházmegyénk, 1887. évi márcziusi közgyűlése 32-ik számú határozatában teljes részleteiben kifejtett indokai alapján, a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez, — hogy a körösnagyrévi missió-állomás létesítése és fentartására mulhatatlanul szükséges évi 500 frt segélyt, maga részéről ajánlatba hozni, a főtiszt és méltóságos konvent előtt pedig eredményre vezetően pártfogásába venni méltóztassék.

7. szám. Olvastatott Szabó Károly esperesnek a nagytótfalui leányegyház, s a körülötte levő szórványokban lakó hitsorsosok lelki gondozásáról beterjesztett következő jelentése:

„Az 1887. évi márcziusi közgyűlésünk 30-ik számú végzésében. T. Séra Ferencz siteri lelkésznek azon kérvénye folytán, hogy a nagytótfalui leányegyház lelkipásztori gondozás czéljából, a szalárdi anyaegyházhoz csatoltassék,

arra lettem utasítva, hogy a kánoni vizsgálat alkalmával, a kérvényben érintett fenforgó körülményekről kihallgatást eszközölve, véleményes jelentésemet a közgyűléshez terjeszszem be. Van szerencsém véleményes jelentésemet a következőkben terjesztteni elő:

A mindkét lelkész urtól vett értesülések folytán:

1-ör. Tekintettel a Siter és Nagytótfalu közötti nehéz, sőt a téli időben lehetetlenné is válható közlekedési viszonyra;

2-or tekintettel Nagytótfalunak a Szalárdi postahivatallal közvetlen összeköttetésére;

3-or tekintettel arra, hogy Nagytótfalunak megyei közigazgatási tisztviselői, és állami iskolája iskolaszékének elnöke Szalárdon laknak:

Nagytótfalu leány egyházunknak, lelkipásztori gondozás céljából a szalárdi anyaegyházhoz csatolhatását előnyösnek, sőt szükségesnek véleményezem.

Minthogy azonban T. Surányi Lajos szalárdi lelkész ur, a nagytótfalui leányegyház gondozására, részint népes egyházában is soknemű lelkészi teendői, — részint a nagytótfalui lelkipásztori gondozás javadalmazására megállapított, mintegy 40 frt értékű kaszálónak, a gondozást teljesítő lelkész utazási költségeit sem pótló csekély volta, — de főként a Nagytótfalu vidékén 16 községben más felekezetű és nemzetiségű lakosok közt szórványosan élő hitrokonok gondozásának nagy és nehéz — a megállapítva levő csekély javadalom mellett nem is követelhető — feladata miatt — csakis egy évre ajánlkozott: kötelességemnek tartom a Nagytiszteletű s tekintetes közgyűlés becses figyelmét felhívni azon fenyegető veszélyre, mely az egyházmegyénk északkeleti részén 16 községben 5220 más felekezetű s nemzetiségű nép között szórványosan élő 212 számra menő ev. ref. hitrokonnak — ha a lelkipásztori gondozás reájuk is kiterjesztése továbbra is elhalasztatik, vallásos sőt magyar nemzetiségi szempontból is elveszését, más felekezetbe és nemzetiségbe olvadását okozza.

A létező veszély elhárítására, alázatos véleményem szerint a szalárdi szolgabírói hivataltól bekért s .|. alatt idecsatolt kimutatás adatai szerint, a szalárdi szolgabírói járáshoz tartozó 16 községben szórványosan élő 212 hit-sorsosra a lelkipásztori gondozást minél előbb ki kell terjesztetni, mert a késedelemben veszély leend.

E czélból :

Vagy egy új missiói-telep lenne alakítandó Nagytótfalu központtal : Borzik, Bogdánszovárhegy, Csohaj, Csujafalva, Farnos, Fegyvernek, Görbesd, Hagymádfalva, Kisalmás, Kistótfalu, Kövesegyháza, Kővág, Nadántelek, Szarkó, Tataros 16 községből, a melynek javadalmazására az egyházmegye 200, a méltóságos konvent 500 forint évi díjjal járulna.

Vagy a szalárdi lelkész hivatnék föl a missiói munka végzésére, amely esetben egy segédlelkész tartására őt az egyházmegye 100, az országos közalap 200 frt évi díjjal javadalmazná.

Ezen halaszthatatlan igen fontos ügyben, vagy javaslataim valamelyikének elfogadását, vagy másnemű de multhatatlan intézkedést kérve, kiváló tisztelettel vagyok Csök-mön, 1888. márcz. 22.

A felolvasott jelentés tárgyalása alkalmával kitűnően azon elszomorító körülmény, hogy a 16 polgári községben szórványosan lakó, jelenleg 212 számra menő hitrokonainkat lelki gondozásban részesíteni : sem Szalárd, sem Siter anya egyházhoz csatolás által nem lehet, — s hogy ennek egyedül lehető módja az, ha Nagytótfalu központtal : Borzik, Bogdánszovárhegy, Csohaj, Csujafalva, Farnos, Fegyvernek, Görbesd, Hagymádfalva, Kisalmás, Kistótfalu, Kövesegyháza, Kővág, Nadántelek, Szarkó, Tataros községekkel egy újabb missiói-állomás létesítetik. Annálfogva kimondja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy a most említett missiói-állomás létesítését halaszthatatlannak tartja ; e czélból már is tulságosan terhelt közpénztára terhére évenként egyszáz forintnyi segélyt megszavaz, egyben a főtiszteletű egyházkerületet felkéri, hogy a hivatolt missiói-állomásra az országos közalaphból 400 frt állandó évi segélyt ajánlatba hozni s a főtiszttele és méltóságos konventnél kieszközölni méltóztassék.

Kérelme nyomatékosabbá tételére kifejteni kívánja egyházmegyénk azon már a köröznagy-révi missió-telepnél is hangsúlyozott indokait : hogy ezen egyházmegye keleti részén nagy töme-

gekben lakó, leginkább gör. kel. vallásu, s oláh nemzetiségű nép által — a lelki gondozás teljes hiánya miatt — egyetemes ev. ref. egyházunk és hazánk nemzetünk kibeszélhetetlen kárára, — nagymérvű felszivódások vitetnek végbe, — s minden újabb embernyom, minden újabb nemzedék — teljesen beolvadván, apasztja — a már is csekélyebb számra fogyott ev. ref. vallásu magyarságot, úgy annyira, hogy gyors és eredményes intézkedés nélkül egyházmegyénk ezen keleti részén — a ref. egyház és magyar nemzet végkép elveszti a talajt lábai alól.

Mindezen indokok alapján, ezen missiói átlomás létesíthetése végetti segélykérvényünket bizodalmasan ajánljuk a főtszt. egyházkerület, s általa a méltóságos konvent figyelmébe.

8. szám. A közalaptól segélyt kérő egyházak és lelkészek kérvényeinek előleges átnézése, elbirálása véleményes jelentéstételre egy bizottság kiküldése szükségeltetvén :

A jelzett czélra, Benedek László, Kiss Elek tanácsbírák, és Szigeti Elek jegyzőből álló bizottság kiküldetik, jelentésök a gyűlés folyama alatt elvárattván.

9. szám. Olvastatott az egyházi közalaptól segélyt kérők folyamodványainak átnézése s elbirálásával megbízott küldöttségnek következő jelentése :

„A közalaptól bizottsághoz benyújtott segélykérvények, előzetes átnézése, s elbirálása után — véleményes javaslattételre küldetvén ki, van szerencsénk a következőket jelenteni :

Beadatott 13 kérvény, 5 az egyházak — s 8 a lelkészek részéről; és pedig 5 egyház kér 1786 frtot, 8 lelkész 2200 — összesen 3986 frtot.

Az egyházak mind halaszthatlan építkezés, a lelkészek csekély fizetés, szegénység, népes család stb. czimén kérik a segélyt.

És ámbár a kérvények közül alaki hiányban szenved, az egyházak kérvényei között Kis-Jenőé, a mennyiben egyházmegyeyileg jóváhagyott költségvetése, — Pelbárthidáé, a kataszteri tiszta jövedelem bizonyítása, Hegyköz Száldo-

bágyé, régen beadott költségvetése hiányozván; — ámbár a kiküldött bizottság figyelmét nem kerülte el a főtszt. egyházkerület 1887. évi 48. s a főt. konvent 1887. évi 65. sz. a. határozata, mely szerint csupán a valóban segélyre szorultak lesznek ajánlandók, s a kérvények alaki tekintetben szigoruan lesznek elbirálandók; a bizottság tekintettel arra, hogy egyházmegyénk a most hivatolt számu felsőbb hatósági határozatokat eddig jegyzőkönyvileg az érdekelt folyamodókkal nem közölte; s így azok általok figyelmen kívül hagyattak; tekintettel arra, hogy a folyamodó egyházak s lelkészek, köztudomás szerint — valóban segélyre szorultak, s érdemesek; a felhozott csekély alaki hiányok gyors után pótlása feltétele alatt — mindnyájokat segélyre ajánlandóknak véleményezi. És pedig: Kis-Jenőt 200, — Pelbárthidát 300, — H.-K.-Szaldobágyot 200, — Fugyit 200, — F.-Vásárhelyt 186, — összesen 1086 forintra; — Matócsy Jánost 200, — Hegedüs Ferenczet 100, — Kecskeméthy Lajost 200, — Bokros Benedeket 100, — Ács Endrét 300, — Vári Jánost 200, — Boros Sándort 200, — Csepelyi Menyhértet 100, — összesen 1400 forintra.“

A bizottság véleményes előterjesztése elfogadtatván, illető segélyt kérők részére a következő számok alatt foglalt határozatokban olvasható segélyezési ajánlatok állapittattak meg.

10. szám. Kis-Jenő templom mennyezetének és az összedőléssel fenyegető lelkészlakának 1320 forintra költségvetéselt javítására 820 forintig mutakozó hiány mellett, 700 forint segélyt kér.

Kérelme indokoltnak találtatván, az építési költségvetés haladéktalan beterjesztése föltétele alatt — részére 200 forint segély ajánlatba hozatik.

11. szám. Pelbárthida, rozzant templomteteje kijavítására, iskolája nagyobbitására, s az iskola és tanítói lakfedelének újból való felépítésére 353 frt 20 kr-ra tett költségvetés alapján 300 frt, önerőn elő nem állitható hiány kitüntetése mellett, 300 frt segélyt kér.

Ezen kisded és idegen nemzetiségtől tulszárnnyalt egyházközség, csekély létszáma, dicséretes áldozatkészsége és ismert s indokolt szüksége

laka
100
terje
s 72

ujor
kr
205

lal

né
fiz
tá

k
v
o

alapján, mondott czéljaira — a kataszteri tiszta
jövedelem igazolásának feltétele alatt — 300 fo-
rint segélyre ajánltatik.

12. szám. Hegyköz-Száldobágy roskadozó lelkész-
lakása s új harangláb készítésére — melyre már egy ízben
100 forint segélyt nyert, s mely 1028 frtba kerülne be-
terjesztett s visszatartott költségvetésük szerint, 445 frt
s 75 kr hiánylat mellett — 400 frt segélyt kér.

Nagy költségbe kerülő lelkészlakának épi-
tési czéljaira, 200 frt segélyre ajánltatik.

13. szám. Fugyi, torony s templom fedélzetének
újjonnan építésére 824 frt 16 kr költségvetés, 432 frt 54
kr fedezet, 186 frt 08 kr reményelhető újabb bevétel, és
205 frt 54 kr hiánylat mellett 200 frt segélyt kér.

Ezen csekély létszámu, idegen nemzetiségtől
körülvevett egyház — önerejét felülmuló templom-
építési költségeit el nem birhatván, s temploma
építését nem halaszthatván: 200 frt segélyre
ajánltatik.

14. szám. Fugyi-Vásárhely romban levő lelkész-
lakának javítása, illetve újbólépítésére 186 frt segélyt kér.

Mint csekély erejű s létszámu hitköz-
ség, ismert építési szükségletei alapján 186 frt
segélyre ajánltatik.

15. szám. Matolcsy János darvasi lelkész, öregsége,
népes családtartása, elemi csapásokkal küzdése, csekély
fizetés, s káplántartási teherből álló okai alapján élte fogy-
táig 200 frt segélyt kér.

Mint 82 éves agg, s szegény sorsu lelkész
200 frt segélyre ajánltatik.

16. szám. Hegedüs Ferencz kisjenői lelkész, cse-
kély fizetés, árviz és aszály okozta károk, gyermekek ne-
veltetése, és kényszerűségből szerzett adósságai — mint
okok alapján, egyszer s mindenkorra 400 frt segélyt kér.

Csekély fizetése s kárai alapján 100 forint
segélyre ajánltatik.

17. szám. Kecskeméthy Lajos lessi lelkész, csekély
díjazás, öregség, vagyontalanság, és családi nehéz körü-
lmények alapján folytonosan 200 frt segélyt kér.

Felhozott indokai ismertek levén, 200 fo-
rintra ajánltatik.

18. szám. Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi lelkész, hogy népes családtartása, csekély évi jövedelem, gyermekek tanittatása, csapások, betegeskedések, s nehéz körülményeire való tekintettel, jobb állomás nyeréséig 200 frt segélyt kér.

Kérvényében kifejtett s valódiakul ismert okai alapján 100 frt segélyre ajánltatik.

19. szám. Ács Endre m.-kakucsi lelkész, csekély s azonfelül még bevehetetlen díjazása, rendkívüli kárai stb. alapján állandóan 400 frt segélyt kér.

Mint egyházmegyénk legcsekélyebben díjazott lelkésze 300 frt segélyre ajánltatik.

20. szám. Vári János köröznagyrévi lelkész, csekély díjazás, földterméketlensége, gyakori betegség, s ezekből folyó adósságba sülyedése alapján állandóan 400 frt frt segélyt kér.

Csekély fizetése s szegénysége alapján 200 forintra ajánltatik.

21. szám. Boros Sándor fugyi-i lelkész, csekély fizetés, nyolcz tagból álló család fentartása alapján, jobb állomás nyerésig 200 frt segélyt kér.

Előadott okai alapján, melyek közismeret szerint mind valódiak: 200 frt segélyre ajánltatik.

22. szám. Csepelyi Menyhért f.-vásárhelyi lelkész, csekély fizetés, öreg szüleinek segítése — alapján 200 frt segélyt kér.

Tekintettel csekély fizetésére 100 frt segélyre ajánltatik.

23. szám. Esperes javaslata, melyszerint „mondja ki az egyházmegyei közgyűlés, hogy tekintettel közpénztárunk szerény állására a magyar protestáns tudományos társulat alapító tagjai közé 100 frttal kíván belépni.”

Elfogadtatik ; de egyszersmind kimondja egyházmegyénk, hogy ezen megajánlott összegnek csak 5⁰/₁₀₀-os kamatját fogja évről évre az egyházmegyei könyvtári alap jövedelméből fizetni.

24. szám. Az egyházmegyei tanügyi bizottság elnöke azon előterjesztéséből folyólag, mely szerint egyházmegyénk 1580 ismétlő iskolaköteles növendékei közül csak 433 jár iskolába, s egyházmegyénkben csak 13 ismétlő iskola van, — egyházmegyei közgyűlésünk által felkéretni véleményezi Biharvármegye Tekintetes Alispáni hivatalát,

elkész, hogy tekintettel egyházaink szerény anyagi helyzetére, annyit, amennyel fogva az ismétlő iskolákat felállítani nem képesek, tekintettel a népiskolai törvényre, mely az ismétlő iskolák életbe léptetését ép úgy, mint a mindennapit, rendeli, méltóztassék intézkedést tenni az iránt, hogy jövőre a polgári községek költségvetéseikben a tanítás díjat is felvéve, az ismétlő iskolákat állítsák fel.

A tanügyi bizottság eme javaslatát egyházmegyei közgyűlésünk indokainál fogva elfogadja, s a Tekintetes Alispáni hivatalt ez irányban megkeresni elhatározza, azon kijelentéssel, hogy egyházaink az ismétlő iskoláztatás céljára tantermeiket és tanszereiket készséggel felajánlják. A további eljárásra Esperes ur felkéretik.

25. szám. Ugyancsak a tanügyi bizottság 2-ik sz. előterjesztésében javasolja: „Mondja ki az egyházmegyei közgyűlés, hogy azon mindennapi iskolakötelesek, kik életök 12-ik évét a már megkezdett tanév keretén belől töltik be, a már megkezdett tanévet bevégezni kötelesek; továbbá az iskolai év, mint már korábban meghatározott: szeptember hóban kezdődjék, s végül: a konfirmálás ezután minden egyházunkban a pünköstöt előző vasárnap történjék.

Tekintettel azon egyházaink nagy részében eddig divott szokásra, hogy a 6-ik éves tankötelesek a konfirmálás után azonnal, — tehát a tanév bevégezése előtt elhagyták iskoláikat, s így a 6 évi tankötelezettséget megrontották — ezen hiba megszüntetése céljából egyházmegyénk e három rendű javaslatot elfogadja, életbe lépteti, s annak mint egyházmegyei rendszabálynak szoros megtartására úgy a szüléket mint az egyházi előljáróságokat és lelkészeket elkötelezi; s ezen az iskoláztatásra vonatkozó határozatáról a kir. Tanfelügyelőséget átiratilag értesíteni.

26. szám. Ugyanazon bizottság 3. sz. a. beterjesztett indítványára:

Egyházmegyei közgyűlésünk elhatározza, hogy ezentúl az esperes az iskolai pénztári számadásokat, az egyházlátogatás alkalmával tüzetesen megvizsgálja, hogy így az iskolák felszerelése

séről teljes tájékozottságot szerezhessen, s a netalán mutatkozó hiányok pótlására intézkedést tehessen.

27. szám. A folyó hó 4-én tartott egyetemes lelkészi értekezlet, a gyámoldai alapszabályok változtatására vonatkozó javaslatait elfogadás és megerősítés végett a 2. sz. a. végzésében beterjeszti.

Egyházmegyénk e nagyobb megfontolást igénylő munkálat tárgyalásába ez alkalommal nem bocsájtkozik, s kiadja azt Ritoók Zsigmond elnökelete alatt Hegyesi Márton, Dombi Lajos, Csák Máté és Miskolczy Árpád jegyzőből álló bizottságnak, melynek jelentése, illetve a gyámoldai alapszabályok módosítására vonatkozó javaslata a jövő egyházmegyei gyűlésre bevéáratik.

28-ik szám. A szalárdi ev. ref. egyháztanács megerősítés végett beterjeszti Kiss Gyulának f. évi febr. 26-án leánytanítóná történt megválasztatása tárgyában felvett jegyzőkönyvét.

Miután a választás szabályszerű pontossággal eszközöltetett és ellene senki részéről panasz avagy fellebbezés nem emeltetett: annálfogva a választás ezennel megerősítettik. Utasítatván az elválasztott Kiss Gyula és a szalárdi egyház a szokásos változási díjnak az egyházmegyei közpénztárba leendő befizetésére. Miről Kiss Gyula, a szalárdi ev. ref. egyháztanács és Nádudvari Lajos közpénztárnok végzésileg értesítettnek.

29-ik szám. Háger Miklós nagykeréki-i segédlelkész, első és második lelkészképeségi vizsga bizonyítványainak becsatolása, és azon körülmény előadása mellett, hogy a n. keréki-i egyházban az 1887. évi aug. 24-dik napja óta működik segédlelkész minőségben, — kéri magát a bihari ev. ref. egyházmegyébe bekebeleztetni.

A kérelem teljesítettén Háger Miklós nagykeréki-i segédlelkész a bihari ev. ref. egyházmegyébe ezennel bekebeleztetik, és főnöke Gaál Imre n.-keréki-i lelkész utasítatik, hogy a bekebelezetési díjat az egyházmegyei közpénztárba mielőbb fizesse be. Mely határozat Gaál Imre n.-keréki-i lelkészszel, Háger Miklós, ugyanodavaló segéd-

lelkészszel főnöke útján okmányainak visszaadása mellett és Nádudvari Lajos közpénztárnokkal, tudomás és alkalmazkodás végett közöltetik.

30-ik szám. Szabó Károly esperes szóval bejelenti, hogy Veres Bálint bojti segédlelkész bizonyítványait hozzá bemutatván, azoknak alapján, esperesi kibocsátással ellátta, mihez képest kéri őt a bihari ev. ref. egyházmegyébe bekebeleztetni.

Mintán az esperesi előterjesztés szerint folyó módó bizonyítványai teljesen rendben levők: annálfogva a kérelem teljesítésével, Veres Bálint segédlelkészi minőségben a bihari evang. református egyházmegyébe ezennel bekebeleztetik, és főnöke Csillag Lajos bojti lelkész, a bekebelezési díjnak az egyházmegye közpénztárába leendő mielőbbi befizetésére utasittatik. Mely határozat Csillag Lajos bojti lelkész, Nádudvari Lajos közpénztárnok és Veres Bálint segéd lelkészszel főnöke útján közöltetik.

31-ik szám. A bihari ev. ref. egyházmegyei tanító egylet felső-sárréti fiók köre előadván, hogy egy megnevezni nem akart lelkész egy egyháztanácsi ülésbe hallgatónak ment két tanitót, — kik az egyháztanácsnak különben tagjai nem voltak, — a gyűlésből kintasított, — felkéri az egyházmegyét, hogy a tanítói tekintély ezen megsértéséért, szerezzen elégtételt egy oly határozat hozatala által, melyben a lelkész eljárása helytelenítették és ezen határozat az egyházmegye kebelében levő mindenik egyháztanács ülésében felolvastatni rendeltessék.

Ámbár azon régi gyakorlat, hogy az egyház-tanácsi ülések nyilvánosak, a zsinati törvények által megváltoztatva nincsen, és így az egyházmegye véleménye szerint is, az egyháztanácsi ülések általán véve a régi gyakorlatnak megfelelőleg nyilvánosan tartandók; mindazonáltal tekintetbe véve, hogy fegyelmi, vagy a zsinati törvények 33-ik §-ában érintett személyes ügyek tárgyalása esetén, jogában van az egyháztanácsnak az ülésből nem csak a hallgatóságot, hanem még az érdekelt egyháztanácsi tagokat is kizárni és általánvéve minden nyilvános ülést tartani

szokott erkölcsi testület, a szükséghez képest, üléseit zárttá is teheti, tekintetbe véve továbbá, hogy a jelen esetben fenforgó kérdés és ügy állás, kérvényezők részéről meg nem neveztetik s így módja és alkalma sincsen az egyházmegyének a meg nem nevezett panaszlott lelkész meghallgatásával az ügy állását megismerni, — annálfogva jelen kérvény a folyamodó tanítói egyletnek Elek Károly körü elnök útján minden érdemleges határozat hozatal nélkül visszaküldetik.

32-ik szám. A bihari ev. ref. egyházmegyei tanítói testület jóváhagyás végett bemutatja az 1887. évi aug. 23-án 10. sz. a. hozott határozatot, mely szerint:

a) Minden kebelbeli tanító elhalálozása esetén, hátrahagyott családjának rögtöni segélyképpen, — az elhalálozást igazoló helybeli lelkész egyszerü írásbeli bizonylata, vagy elnöki utalványra, — az egylet pénztárából 50 frt segély adatik.

b) Minden ezen kebelbeli tanító elhunytá alkalnából az egyházmegye minden tanítója, énekvezére és tanítónője 1—1 forint temetési illetéket köteles fizetni az egylet pénztárába, mely illeték a rendes tagsági díjjal szedetik be.

c) A mennyiben ezen egyházmegye tanítóinak száma 50-nél több, a fent maradt összeg egyleti pénztárnok által külön kezeltetve folytonosan tőkésítendő mindaddig, míg oly alappá növekedik, melynek évi kamata elegendőnek bizonyul a szükséglet fedezésére.

Miután a kérdésben forgó önmegadóztatást az egyesület tagjai önmaguk óhajtják: annálfogva az egyházmegye a bemutatott határozatot ezennel megerősíti és erről az egyesületet Engi Ferencz elnök útján értesíti.

33. szám. Előterjesztetik Szabó István magyar-csaholyi ev. ref. lelkész folyamodványa, melyben a pelbárthidai időközti lelkésségéből fentmaradt 109 frt gyámoldai tartozását elengedtetni kéri.

Folyamodó kérelme a gyámoldai alapszabályokkal ellentétben állván, nem teljesittetik, és erről Szabó Károly esperes útján értesittetni határoztatik.

34-ik szám. A mezőtelegdi ev. ref. egyháztanács kérvénye, melyben a mezőtelegdi 61. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt ingatlanoknak Buzgucz Miklós és neje Mangra Verónika részére történt eladását helyben hagyni kéri.

Miután a szóban forgó jogügylet tárgyát képező adás-vevési szerződés be nem mutattatott, az egyházmegye a kérelem érdemleges birálatába ezuttal nem bocsátkozhatik.

Minthogy azonban ezen ügy érdemleges sürgős elintézése az egyház érdekében az egyháztanács által rendkívül kívánatosnak jeleztetik: Szabó Károly esperes felhatalmaztatik, hogy az eredeti szerződés beérkezése és az ügyészi vélemény meghallgatása után az egyházmegyei gondnok véleményezésére, ezen jogügyletre nézve a a jóváhagyást saját belátása szerint az egyházmegye nevében adja meg. Mihez képpst a mezőtelegdi ev. ref. egyháztanács utasíttatik, hogy a kérdésben forgó eredeti adás-vételi szerződést Nemes Ferencz egyházmegyei ügyészhez azonnal küldje be; nevezett ügyészt pedig az összes iratok kiadása mellett felhivja az egyházmegye, hogy a szerződés kezéhez érkezése után az összes iratokat az ügy érdemére vonatkozó indokolt véleményes jelentése kíséretében az egyházmegyei gondnok útján Szabó Károly espereshez mutassa be.

Miről Szabó Károly esperes Ritoók Zsigmond e. m. gondnok, Nemes Ferencz egyházmegyei ügyész és a mező-telegdi ev. ref. egyháztanács végzésileg értesíttetnek.

35. szám. Gaal József nagytótfalui államtanító és ev. ref. előkönyörgő előterjesztvén, miként a tanítói díjlevél a valóságnak meg nem felel, különösen a miatt, hogy a 32 holdra felvett telekföldből 4 hold a beszolgáló lelkész javadalmát képezi, annak kieszközlését kéri, miként a beszolgáló lelkész másunnan nyerje fizetését.

A kérvény mellékével együtt Szabó Károly esperes útján oly megbizással adatik ki az egyházlátogató küldöttségnek, hogy a legközelebbi egyházlátogatás alkalmával folyamodónak, továbbá

az illetékes beszolgáló szalárdi lelkész Suványi Lajosnak kihallgatása mellett ezen ügy mibenlétét derítse fel, és eljárása eredményéről a legközelebbi egyházmegyei gyűlésre tegyen jelentést.

Miről Szabó Károly esperes végzésileg értesítetik.

36. szám. Józsa Gábor nagyszántói ev. ref. lelkész előadván, miként a n.-szántói egyháztanácsnak 1885. évi ápril 12-én 24. sz. a. hozott határozatánál fogva a harangozó felmentetett a lelkész részére való favágás kötelezettsége alól, holott az 1876. évtől kezdve az 1885. évig hozott egyháztanácsi intézkedések és folytonos gyakorlat alapján, harangozó a favágást mindenkor teljesítette. Mihez képpst fizetése csonkulásának kárpótlása czéljából, tekintettel arra, hogy az évi 4 öl fa illetményének felvágatása évenként 8 forintba került, kéri az egyházat a 3 évről 24 forint favágatási költségeinek megtérítésére köteleztetni, jövőre nézve utasíttatni, hogy vagy a harangozóval teljesítse a favágatást, vagy annak költségét részére készpénzben fizesse meg.

Miután folyamodó sem az általa panaszlott 1885. évi ápril 12-kén 24. sz. a. kelt egyháztanácsi határozatot, sem pedig a saját lelkészi díjlevelét és a harangozói bérlevelet be nem terjesztette, ezeknek hiányában pedig jelen ügy érdemleges elbírálás alá nem vehető: annálfogva kérvénye azzal adatik vissza, hogy azt az említett iratok hiteles másolataival felszerelve és az e tekintetben fennállott gyakorlatot igazolva terjessze be. Mely határozat Józsa Gábor n.-szántói ev. ref. lelkészszel közöltetni rendeltetik.

37. szám. Aranyi Lázár p.-ujlaki ev. ref. tanító mostoha anyagi viszonyai és 5 tagból álló családszáma tekintetéből, részére 50 forint állami segélyt kér kieszközöltetni.

Miután az egyházmegye is köztudomással bir folyamodó mostoha anyagi helyzetéről: annál fogva jelen kérvény a Főtiszteletű Egyházkerülethez pártolólág felterjesztetni határoztatik. Miről Szabó Károly esperes a felterjesztés eszközlése végett végzésileg értesítetik.

38. szám. Boor Károly pósalakai ev. ref. tanító, tanítói díjlevelét bemutatván a kolozsvári állami tanítónői képezdébe felvett leányának neveltetése céljából részére 60 frt segély megszavazását kéri.

Jelen kérvény mellékeivel együtt a Főtitkarság Egyházkerülethez pártolólag felterjesztetni határoztatik, a felterjesztés eszközzésével Szabó Károly esperes megbizatván.

39. szám. Bokros Benedek h.-k.-Száldobágyi ev. ref. lelkész, 7 tagból álló népes családja és gyermekei neveltetése céljából államsegélyt kér részére kieszközöltetni.

Jelen kérvény mellékeivel együtt a Főtitkarság Egyházkerülethez pártolólag felterjesztetni, és a felterjesztés eszközzésével Szabó Károly esperes megbizatni határoztatik.

40. szám. Csepelyi Menyhért f.-vásárhelyi ev. ref. lelkész kérvénye, melyben neje egészségi viszonyainál, és azon körülménynél fogva, hogy Vári János jelenleg révi lelkész tanítóskodással huzamos ideig foglalkozván a tanítás reá nézve kevesebb fáradsággal járna, — kéri lelkészi állomását a révi missiói lelkészi állomással felcseréltetni, és ha az illető egyházaktól ezen csere iránt a kérvény a jelen egyházmegyei gyűlésre be nem érkezett volna, az esetre — ha a révi lelkésszel a csere iránt közöttük régóta folytatott tárgyalás befejeztetik, — kéri az esperest a csere fogantatásával megbizni.

Miután a révi missiói ügy véglegesen befejezve nincsen, — miután továbbá az áthelyezés iránt egyik egyház részéről sem emeltetett kérelem, — annál fogva az ezuttal tárgytalan kérvény tudomásul vétetik.

41. szám. Csepelyi menyhért f.-vásárhelyi ev. ref. lelkész, a vadházasságok szaporodását panaszolván: — a központi járás főszolgabíráját megkerestetni kéri az iránt, hogy őt a vadházasságok megszüntetésére irányzott törekvésében támogassa.

Miután ezen egyházmegye tudomásával bir annak, hogy a társadalom alapkövét képező köz-erkölcsiséget mélyen sértő vadházasságok megakadályozására szolgáló és gyakorlatilag is sikerrel alkalmazható intézkedések javaslatba hozása

jelenleg a Főtiszteletű Egyházkerület egyik fontos foglalkozás tárgyát képezi és a közigazgatási hatóságok is e tekintetbeni kötelességüket lehetőleg megteszik s miután a kérvényben különös intézkedés alapjául szolgálható concret esetek meg nem jelöltetnek: annál fogva folyamodó lelkész utasittatik, hogy a vadházassági esetek, valamint a kérvényben előhozott hibás anyakönyvezések lehető orvoslása iránt szükséges lépéseket, hivatalból tegye meg. Mely határozat Csepelyi Menyhért f.-vásárhelyi ev. ref. lelkésszel közöltetik.

42. szám. Özv. Felvinczy Istvánné folyamodványa — melyben az 1883. évi 60, — és 1885. évi 63. számú egyházmegyei végzések megváltoztatásával magát a kisebb gyámdijban részesülő özvegy lelkésznek sorából, a nagyobb gyámdijban részesülők közzé kéri áthelyezni, és tőkében és kamatokban elmaradt 208 frt 10 kr külömbözeti nyugdíjat, pótlólag kiadatni.

Miután folyamodó nő kérelme tárgyában az egyházmegye idézett végzései szerint kellő megfontolás után határozott, s ezen határozat megváltoztatására semmi újabb bizonyíték fel nem hozatik, miután továbbá a kérelem a gyámoldai alapszabályokba ütközik: annál fogva folyamodó kérelmével ujlag elutasittatik.

Miről özv. Felvinczy Istvánné, Szabó Károly esperes útján végzésileg értesittetik.

43. szám. Elnöklő Szabó Károly esperes előterjesztvén, hogy a nagyváradai egyház kebelében Nagy István volt nagyváradai lelkész és esperes siremlékének felállítása iránt — kegyeletes mozgalom indult meg, miután egyházmegyénknek 11 évig volt tevékeny esperese s különösen a lelkész gyámoldai pénztárnak Ő volt megteremtője: — annál fogva indítványozza, miként az egyházmegye mint erkölcsi testület is járuljon a siremlék felállításához, és e célra az egyházmegyei közpénztárból 25 forintot szavazzon meg.

Az egyházmegye elismeri boldogult esperesének egyházmegyénk életét minden téren előmozdítani törekvő tevékenységét és hálás kegyelettel őrzi emlékét, minthogy azonban az egyház-

megyei pénztárból — a közpénztári szabályok szerint — ily kiadások nem teljesíthetők: — annál fogva Szabó Károly esperes megbizatik, hogy az egyházmegye kebelébe társadalmi uton minél szélesebb mérvben eszközöljön gyűjtést és a begyülemelő összeget, mint az egyházmegye gyűjtését illetve adományát juttassa a siremlék örökítő bizottság pénztárnokának kezeihez. Miről Szabó Károly esperes végzésileg értesíttetik.

44. szám. Szabó Károly esperes indítványozza, miként a kebelbeli egyházak presbyteriumai hivassanak fel az iránti véleményadásra, hogy a lelkészek, tanítók, egyházak és iskolák javadalmazására szolgáló földeket termő erejük és értékük megtartása céljából miként véleményezik javíthatóknak?

Tekintetbe véve miszerint a földjavadalmaknak kihasználása és a különben is szerény javadalommal ellátott behivatalnokok által a szükséges földjavítások meg nem tehetése, és ekként a föld termő erejének fogyása közvetlenül a haszonélvező behivatalnokokat és közvetve magukat az egyházakat sújtja, amennyiben a díjlevelekben a földjavadalom után eddig kitett, vagy még kitehető értékeket, a későbbi időben lejebb kell számítani, és e miatt újabb pályázati hirdetéseknel, az összes javadalom kevesebbre lesz értékelhető, s annál fogva a tett indítvány elfogadása mellett, az egyházmegyebeli egyháztanácsok ezennel utasíttatnak, miként a legközelebbi egyházmegyei gyűlésre tegyenek véleményes jelentést arról, hogy a lelkészek, tanítók, egyházak és iskolák javadalmazására szolgáló földeket — termő erejük és értékük megtarthatása céljából — egyházközségük helyi viszonyainak tekintetbe vételével miképpen lehetne javítani?

45. szám. Elnöklő Szabó Károly esperes előterjeszti a szalárdi járás főszolgabirójának f. évi márczius hó 22-ről 232 sz. a. hozzá intézett átiratát Oláh Sándor jákó-hodosi lakos egyházgondnökká történt választása, és ezen állás el nem fogadása miatt az egyháztanács által 24 forint pénzbirdságra történt ítélese tárgyában.

Miután ezen elkésetten beérkezett ügyiratokhoz sem a gondnoki választásról felvett egyházközségi, — sem pedig az állás el nem vállalásáért Oláh Sándorra 24 forint pénzbírság kirovása tárgyában felvett egyháztanácsi jegyzőkönyvek be nem mutattattak, miután továbbá az esperes szóbeli előterjesztése szerint, ezen ügy előttle folyamatban van : annálfogva az összes iratok Szabó Károly esperesnek saját hatáskörében leendő további intézkedés végett vissza küldetnek.

Miről Szabó Károly esperes, a j.-hodosi ev. ref. egyháztanács, Oláh Sándor j.-hodosi lakos, végzésileg értesíttetni határozatnak.

46. szám. Előterjesztetik a bihari ev. ref. egyházmegye f. évi ápril hó 5-ikén tartott törvényszéki ülésében a nagykeréki-i templom és toronyépítési számadás tárgyában hozott végzés, — mely szerint tekintettel arra, hogy Ákos András időközben megszűnt egyházi gondnok lenni s így ellene a súlyosabb fegyelmi büntetések nem alkalmazhatók ; tekintettel továbbá arra, hogy nevezett az egyház vagyonának elsikkasztásával köztörvényileg büntetendő cselekményt követett el : annálfogva a hiányzó összegbeni elmarasztalásnak megbüntetésnek, s fizetés képtelensége esetén a kártérítéssel és felelősséggel tartozók megállapításának kérelmezése végett az iratokat közigazgatási utra utalja. A közgyűlésen jelenlevő panaszlott Ákos András nagykeréki-i lakos az egyház megállapított kárainak megtérítésére, és e czélból egyezség kötésére önként ajánlkozván :

Az egyházmegye tekintettel arra, hogy az egyházmegye mint a keresztyéni felebaráti szeretet és megbocsátás alapján szervezett egyik erkölcsi testület, a kebelében volt egyházi hivatalnokok irányában a szigorú polgári eljárás helyett, indittatva érzi magát kegyelmi tény alkalmazására, nevezett panaszlottnak következő ajánlatát elfogadta u. m. :

1) A 15 frt 90 krban megállapított vizsgálati költséget az egyházmegyei pénztárba azonnal befizeti és ezen körülményt f. 1888. évi ápril 15-dikéig Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok

és Nemes Ferencz egyházmegyei ügyész előtt eredeti postai vevénynyel vagy nyugtával igazolandja.

2) A fent idézett vizsgálati költségen felül 461 forint 37 krban, és ezen összegből 107 frt 64 kr után 1886. évi február 7 kétől járó 7⁰/₁₀ kamatban, 356 frt 73 kr után pedig, ugyancsak az 1886. évi február 7-kétől járó 6⁰/₁₀ kamatban állapittatván meg a marasztalási összeg: ezen összeget és járulékait tartozik nevezett egyházmegyei gondnok és az ügyész által elfogadható módon, és neje által is aláírandó kötvénynyel biztosítani, f. évi ápril 15-kéig leendő bejövetele alkalmával és a fizetést a következő időkben teljesítendi az egyházmegyei gondnok kezeihez:

1888. június 1-én 100 forintot,

„ szept. 1-én 100 „

1889. január 1-én 100 „

„ szept. 1-én a fentmaradt összes

összeget.

Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok és Nemes Ferencz egyházmegyei ügyész tehát a fent elősorolt főpontok alapján a részletes szerződés megkötésével és ezen jogügylet lebonyolításával ezennel megbizatnak.

Önként értetvén, miként a szerződés létre nem jötte esetén az akkori presbyterek felelősségre vonása iránti jogát fenttartja az egyházmegye, a szerződés létrejötte, de a szerződés bármely pontjának nem teljesítése esetén pedig fenttartja Ákos András ellen a bünygyi eljárási és polgári per utjáni kártérítési ut igénybe vételét.

Egyidejűleg ezen alkalomból az egyházmegye sajnós megbotránkozását kénytelen nyilvánítani a felett, hogy ezen 1884. évben kezdődő és nagymérvű hűtlen kezelés az egyházban elkövettetett, fokozza ezen megütközését az, hogy oly hosszas idő eltelte daczára, ezen számadási hiányról nem az egyház vagyonának első sorbani felügyeletére hivatott egyháztanács hivatalos jelentéséből, hanem magán egyének panasz kérvé-

nyéből értesült : ugyanazért a nagykereki-i ev. ref. egyháztanács és különösen annak elnöke Gaal Imre lelkész irányában, ezen mulasztásukért szigorú rosszalását nyilvánítja.

Mely határozat az összes iratok kiadása mellett Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnoknak, Nemes Ferencz egyházmegyei ügyésznek, Ákos András nagykereki lakos panaszlottnak, Merzsány Elek nagykereki-i lakos panaszlónak és végül a nagykereki-i ev. ref. egyháztanácsnak kézbesíteni rendeltetik.

47. szám. Előterjesztetik Farkas Sándor bojti ev. ref. tanító nyilatkozata, melyben az egyházmegye 1887-ik évi július hó 27-én tartott ülésében 1. c. sz. a. hozott, ellene a nem kielégítő sikerű tanítás miatt vizsgálatot elrendelő végzésére azt adja elő, hogy korábban szembetegsége gátolta a tanítás pontos teljesítésében s egyszersmind igéri kötelességének jövőbeni pontosabb teljesítését.

Miután ugy elnöklő esperes, valamint Csillag Lajos bojti lelkésznek a gyűlés folyama alatt tett szóbeli előterjesztéséből meggyőződött az egyházmegye, hogy panaszlott most már kellő szorgalommal teljesíti tanítói kötelességét és a legközelebbi vizsgálat alkalmával kitűnő eredményt mutatott fel : ezen ügybeni további eljárás beszünttetik.

48. szám. A folyó hó 4-én tartott egyetemes lelkész értekezlet, a lelkészi állomásokra a pályázati meghirdetés és választás kérdését — azon esetből folyólag, hogy a nagyváradi egyik lelkészi hivatal önkéntes változás illetve a pályázó lelkésztárs megválasztatása után, ha nem tényleg is, de jogilag megüresült — mint elvi kérdést tárgyalatni és megoldani kéri.

Miután az egyetemes értekezlet konkrét javaslatot nem ad, a jelzett esetről pedig sem az esperesi hivatalnak, sem az egyházmegyének tudomása nincsen, e kérdés felett közgyűlésünk napirendre tér.

49. szám. A hegyközujlaki egyháztanács, az 1887. évi július 27-kén tartott egyházmegyei közgyűlés 6. szám a. végzésére, — melyben felhivatik az egyháztanács, hogy

adjon felvilágosítást arra nézve, hogy az egyháznak bevehetetlené vált 178 forint 20 kr követelése miképen jutott az egyház birtokába, ki helyezte azt el? — beterjeszti jelentését.

Eme jelentés a föltett kérdésre felvilágosítást nem adván, sőt újabban azt igazolván, hogy a hegyközujlaki egyház jelzett követelésének keletkezése, s ki által lett elhelyezése ki nem deríthető, egyházmegyei közgyűlésünk ez ügyben a további eljárást beszünteti.

50. szám. Az élesdi iskola ügye, az ártándi egyházi templom s torony renoválás iránti kérelme, — a pelbárt-hidai ev. ref. egyház és belhivatalnokai között, az egyházi közmunka megváltása tárgyában létre jött egyezség, a darvasi takarékmagtár alapszabályzata, — a csökmői ev. ref. egyháznak egy V-ik nagyobb fitanítói hivatal felállithatása, s ugyanazon egyháznak a megváltozott új adókules helyben hagyása iránti kérelme.

Felülvizsgálat végett kiadatik egy bizottságnak, melynek tagjai: Biró János tanácsbíró elnöklete alatt, Jezerniczky Ferencz, Zsigmond Ferencz, Mezey Mihály, Dombi Lajos és Nagy Sándor jegyző. E bizottságnak a kiadott ügyekre vonatkozó véleményes jelentése, még e gyűlés folyamán bevaratik.

51. szám. Az élesdi ev. ref. egyháztanács, mint bevégzett ténnyt, jóváhagyni és megerősíteni kéri azon intézkedését, hogy új iskolájának egyik termét a községi leányiskola tanterméül ingyen átengedte és csak a fűtés, tisztogatás s az e czélra szükséges cselédtartásért kap a községi iskola pénztárából évi 80 forintot.

Habár az előterjesztésben érintett czél, hogy az élesdi ev. ref. egyháznak tulnépes vegyes iskolája a leány növendékeknek a községi leányiskolába átbocsátása folytán megosztassék — tanügyi szempontból csak helyeselhető: de mivel a kérelemhez csatolt két jegyzőkönyvi kivonat nem nyújt felvilágosítást arról, hogy az eddigi vegyes iskola tanító, a leány növendékek tandijainak elvesztése következtében, nem szenved-e fizetés csonkítást, s ha igen, mimódon kártalaníttatik; sem

arról, hogy az eddigi vegyes iskola tanítója Nagy Imre hajlandó-e a felajánlott 80 forintért, a községi leány-iskola ev. ref. vallásu növendékeit az éneklésben és vallásban tanterv szerint oktatni, mindkét tanterem fűtéséről, tisztántartásáról, szellőztetéséről s e czélra cselédtartásról gondoskodni, végül nincs közölve a tanterem átengedése tárgyában a községgel kötött szerződés : ennél fogva az élesdi ev. ref. egyháztanács kérelme, azzal az utasítással adatik vissza, hogy a jelzett hiányokat pótolva, terjessze ez ügyet ujolag a legközelebbi egyházmegyei közgyűlés elé.

52. szám. Az ártándi ev. ref. egyház jóváhagyás és megerősítés végett beterjeszti templom s toronyjavítási szándékát, — bemutatván a készítendő templom s toronytető tervrajzát, az építési költségelőirányzatot, az építő vállalkozóval kötött ideiglenes szerződést, és az előmunkálatokat feltüntető összes iratokat, — kéri egyszersmind engedje meg az egyházmegye, hogy az építkezés fogantatására szükséges összeg részben a debreczeni főiskola pénztárától 10 évi törlesztésre nyerendő kölcsön által, részben az egyház kezelése alatt álló 800 forint orgona alapnak 6°/₁₀ kamat — és 10 évi visszafizetés kötelezettsége melletti felhasználásával fedeztessék.

Miután a felülvizsgálatot teljesített bizottság szakértő tagjának véleménye szerint az épület tervrajza és a költségelőirányzat a legsolidabb alapon nyugszik, s miután a közlött iratokból kitűnik, hogy a szükséges előmunkálatok, a törvényes formák megtartásával történtek s úgy az építkezés mint az annak kivitelére szükséges pénz beszerzése, s a kölcsön fedezésére szolgáló adó-kivetés, nemcsak az egyháztanács, hanem az egyházközségi közgyűlés által is egyhangulag, minden ellenvetés nélkül állapotott meg s illetve fogadtatott el : egyházmegyénk e szükség által indokolt s 5536 frt 90 krba kerülő építkezést helybenhagyja, a költségelőirányzatot és adó-kivetést megerősíti, s felsőbb jóváhagyás végett a főtiszteletű egyházkerületi gyűlésre pártolólág felterjeszti.

A 800 forint orgona alapnak felhasználása csak úgy engedtetik meg, ha annak 10 év alatti visszatérítésére nézve a presbyterek egy szabályszerűen kiállítandó kötelező iratban egyetemlegesen anyagi felelősséget vállalnak, — s ha kamat fizetésekről és évi részlet-törlesztésekről az egyházlátogatás alkalmával esperesnek jelentést tesznek.

53. szám. A pelbárthidai ev. ref. egyház és belhivatalnokai közt az egyházi közmunkák tárgyában megújított egyezséget, mely szerint az egyház minden hold föld szántásáért 2—2 frtot, egy ölfa árában pedig 16 forintot fizet lelkésznek és tanítónak :

Egyházmegyénk újabb 5 évre jóváhagyja s felsőbb megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületre pártolólág felterjeszti.

54. szám. A darvasi ev. ref. egyház, végleges megerősítés végett beterjeszti takarékmagtári alapszabályzatát, mely már az 1887. márcziusi egyházmegyei közgyűlésen, az 54. sz. végzésben elrendelt módosítás beigatásának feltétele mellett jóhagytott.

A hivatolt végzésben foglalt módosítás, a most beterjesztett alapszabályzat 7. §-a a) pontja alatt szóról-szóra beigatva levén : az alapszabály megerősittetik s az egyháztanács annak pontos megtartására utasittatik.

55. szám. A csökmői ev. ref. egyháztanács hivatkozva az 1887. juliusi egyházmegyei gyűlés 1. sz. végzésének 4-ik pontjára, melyben a csökmői egyház tanerő szaporításra hivatott fel — az egyháztanácsnak és egyházközségi gyűléseknek az V-ik tanítói állomás felállítása tárgyában hozott határozatai s intézkedései jóváhagyását, s ezen állomás javadalmazását biztosító a), b), c) alatt csatolt díjleveleknek végleges megerősítés végett, a főtiszteletű egyházkerületi gyűlés elé felterjesztését, — valamint annak engedélyezését is kérelmezi, hogyha az állomás betöltésére lelkészi jellegű egyén választatik, az az egyházmegyében működő rendes segédlelkészek közé soroztassék.

Az egyházmegye jól ismervén az egyházban a tanerő szaporításának szükségét, örömmel veszi tudomásul az egyháznak a tanügy emelése érde-

kéből hozott áldozatkészségét s az V-ik tanítói hivatal felállítását — az egyháztanács 1887. november 20-án tartott gyűlése jegyzőkönyvének 75. számú végzésében kifejtett indokok alapján, miután azt az egyházközség képviseleti gyűlése is 1888. jan. 22-kén hozott 12. sz. végzésében elfogadta, — a f. év márczius 11-kén tartott egyházközségi gyűlés által megállapított díjazás mellett jóváhagyja, megerősíti, valamint jóváhagyja azon intézkedést is, hogy az új tanító tanítsa a nagyobb fi IV, V- és VI-ik osztályú növendékeket, az eddigi nagy fitanító pedig a kántori teendők végzése mellett tanítani fogja az egyesített fi- és leány III-ad osztályú gyermekeket.

Az a), b), c) alatt csatolt díjleveleket végleges megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületi gyűlésre felterjeszteni rendeli — megjegyezvén, hogy ezen díjlevelek pótlandók lesznek azzal, hogy a föld adóját az egyház fizeti.

Végül a csökmői egyház azon sajátlagos helyzetére való tekintetből, hogy a rendes lelkész bármily ok miatti akadályoztatása esetén a szomszéd gyülekezetek nagy távolsága miatt más lelkészek segítségére nem számíthat s így a lelkészi teendők végzésében könnyen zavar és fenakadás állhat elő, megengedi az egyházmegye, hogy a most felállított tanítói állomás theológiát végzett ifjuval töltetvén be az egyházmegye segédlelkészei közé bekebeleztessék.

56. szám. Ugyancsak a csökmői egyház, az előbbi számban jelzett V-ik tanítói hivatal felállítása következtében szükségessé vált új adókulcsnak úgy, a mint azt az egyháztanács 1888. márczius 2-iki gyűlése megállapította s az egyházközség 1888. márczius 11-ki képviseleti gyűlése elfogadta — jóváhagyását, megerősítését kérelmezi.

Miután a csökmői egyháztanács 1888. évi márczius 2-kán tartott gyűlése 26. sz. végzésében részletesen közlött kimutatás szerint az új adókulcs alapján remélhető bevétele az egyháznak fedezi az új tanítói hivatal felállításával meg-

szapordott kiadásait, és miután ezen új adókulcs nemcsak az egyháztanács által állapított meg, hanem a 2. . a. csatolt jegyzőkönyvi kivonat szerint az egyházközség 1888. márcz 11-ki gyűlése is elfogadta azt, s ellene semmi részben kifogás nem emeltetett, ennél fogva az új adókulcs által életbe léptetni szándéklott új adózási rendszert egyházmegyei közgyűlésünk jóváhagyja s megerősíti.

57. szám. Elnökség felhívja a közgyűlést jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése végett bizottság kiküldése iránt.

A hitelesítés eszközzésével Szabó Károly esperes elnöklete alatt Hegyesi Márton, Dombi Lajos tagokból és az előterjesztő jegyzőkből álló küldöttség ezennel megbizatik.

Az 1 ső számtól a 23-ig	jegyzette	Szigeti Elek.
A 23-tól 28-ig s a 48-tól 57-ig	„	Nagy Sándor.
A 28-tól 48 ig s az 57-ik számot	„	Miskolczy Árpád.

*A bihari ev. ref. egyházmegyei bíróság
1888. évi ápril 5- és 6-án Nagyváradon
tartott ülésének*

JEGYZÖKÖNYVE.

Jelenvoltak:

Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Oláh József, Biró János, Benedek László, Csillag Lajos, Szemes László egyházi, — Kiss Elek, Ertsey Dezső, Mezey Mihály és Hegyesi Márton világi tanácsbírák, és Miskolczy Árpád egyházmegyei világi jegyző.

1. szám. Előterjesztett Domokos Lászlóné — Gönczi Zsuzsánna váncsodi lakosnőnek, Balogh Lajosné Szücs Eszter ugyanoda való lakosnő ellen, a templomi székbe történt be nem bocsátás miatt, a váncsodi ev. ref. egyháztanács mint egyházközségi bíróság által 1887. évi július 3-án hozott ítélet, — mely szerint panaszlott az egyházi törvények 240. §-ának a) pontjában foglalt elsőfoku büntetés alkalmazásával megintésre ítéltetett. Továbbá kapcsolatosan felolvastatott Gönczi Zsuzsánna Domokos Lászlónénak ezen ítélet ellen beadott felebbezése. Végezetre a beidézett és megjelent panaszlott és panaszló nők felhívatlak netaláni szóbeli előterjesztéseik megtételére, kik azonban ezen joggal nem éltek.

Azon körülmény megállapítása után, hogy ezen ügyben a bírósági tagok közül senki érdekelve nincsen: az összes jelenvoltakból megalakult egyházmegyei bíróság, mint másodfoku fegyelmi hatóság következőleg

Ítélt:

Az egyházközségi elsőfoku ítélet, annak indokainál fogva helybenhagyatik.

Mely ítélet Ritoók Zsigmond világi elnök által az egyházmegyei gyűlésen és a jelenvolt panaszló és panaszlott felek előtt, azon megjegyzéssel hirdettetett meg, hogy az egyházi törvények 292. §-a értelmében ezen két egybehangzó ítélet ellen további felebbezésnek helye nincsen.

2. szám. A Nánási Imre mezőtelki-i ev. ref. lelkész ellen hozott fegyelmi ítélet végrehajtása alkalmából Szabó Károly esperes és Biró János egyházmegyei tanácsbíró, nevezett lelkész által érdekelt félnek lévén feltüntetve, Benedek László egyházi és Hegyesi Márton világi tanácsbírák pedig, mint kiküldött vizsgáló bizottsági tagok járván el: az ezen ügybeni bíróság Oláh József mint legidősebb tanácsbíró egyházi és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok világi elnöklete alatt Csillag Lajos, Szemes László egyházi, továbbá Ertsey Dezső és Mezey Mihály világi tanácsbírákból alakult meg.

Az ekként megalakult bíróság azon körülmény megállapítása után, hogy nevezett lelkész irányában 1887. július 27-dikén 1. sz. a. hozott fegyelmi ítélet a panaszló fél belenyugovása és a panaszlott nem fellebbezése miatt jogerejüvé emelkedett.

A bíróság színe elé behívott Nánási Imre lelkész előtt a fent idézett ítélet újból felolvasztatott és nevezett lelkész Ritoók Zsigmond világi elnök által szóval megfeddetett, és ekként az ítélet végrehajtatott.

3. szám. A Nánási Imre mezőtelki-i ev. ref. lelkésznek a Szabó Gyula mezőtelki-i ev. ref. tanító elleni fegyelmi panasza tárgyalás alá vétele alkalmából Szabó Károly esperes mint panaszlott testvére, és Biró János egyházmegyei tanácsbíró, mint panaszló által érdekelt félnek feltüntetett, Szemes László egyházi és Hegyesi Márton világi tanácsbírák pedig mint eljáró vizsgáló bizottsági tagok kihagyásával, az ezen ügybeni bíróság Oláh József, mint legidősebb tanácsbíró egyházi- és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok világi elnöklete alatt Benedek László és Csillag Lajos egyházi, továbbá Ertsey Dezső és Mezey Mihály világi tanácsbírákból alakult meg.

Mindenek előtt felolvastatott Nánási Imre lelkész által Szabó Gyula tanító ellen hivatali képtelenség, mu-

lasztás, a tanköteles gyermekekkel hátrányos bánásmód és viselet miatt beadott panasz, valamint most nevezett panaszlott által ezen kérvényre adott felelet.

Továbbá előterjesztetett Szemes László egyházi és Hegyesi Márton világi tanácsbírák, mint az egyházmegyei elnökség által kiküldött vizsgáló bizottsági tagok által f. évi ápril 2-kán felvett vizsgálati jegyzőkönyv és azt be-terjesztő véleményes jelentés, az összes vonatkozó iratokkal együtt.

Végül világi elnök felhívta úgy a panaszlót, valamint a panaszlottat, hogy ha van még valami előadni valójuk, azt szóval jogositva vannak előterjeszteni.

Mire panaszló lelkész előterjesztette, hogy habár a vizsgáló küldöttség a vádakát teljesen alaptalanoknak és panaszlott tanítót a tanításra képesnek nyilvánította is, ő ismételve állítja, hogy az ő egyéni nézete szerint a mai kor által követelt tanításra képtelen. Továbbá kifogást emel az ellen, hogy a jelen tárgyalásra 8 nappal előzőleg meg nem idéztetett.

Panaszlott Szabó Gyula pedig kijelentette, hogy szóbeli előterjesztési jogával élni nem kíván.

Ezek után a bíróság visszavonult, és az egyházi törvénykezési rendtartásban előírt alaki eljárások megtartása mellett következőleg

I t é l t :

Panaszlott Szabó Gyula m.-telki-i ev. ref. tanító az ellene emelt fegyelmi vádak terhe alól felmentetik és egyszersmind Nánási Imre m.-telki-i ev. ref. lelkész az ezennel 30 frt 44 krban megállapított eljárási költség viselésében elmarasztatik ; köteles levén ezen összeget jelen ítélet jogerejüvé emelkedésétől számítandó 15 nap alatt az azt előlegező egyházmegyei közpénztárba befizetni.

I n d o k o k :

1. Habár panaszlott beadott nyilatkozatában önmaga beismeri, hogy a magyar nyelvtan, tört-számok és éneklés tanítását az egyházmegye által kiadott tantervnek nem egészen megfelelőleg tanítja, de miután a régi rendszer szerint négy

gymnáziumot végzett s így a lelkész azon állítása, hogy csak három elemi osztályt tanult, teljesen valótlan és 2 póttanfolyamot is hallgatott, mint az újabb iskolai törvények életbe lépésekor már alkalmazásban volt tanító fel van hatalmazva a tanítói állásra: s így az említett ok elegendő indokot nem képezhet a fegyelmi eljárásra, annyival is inkább, mivel a tanfelügyelői értesítés és az összes kihallgatott egyháztanácsi tagok tanítási eredményét a 32 év óta szolgáló tanítónak kielégítőnek tüntetik fel.

2. A gyermekekkel való bánásmódra, részegeskedésre nézve felhozott vádak, a vizsgálat folyama alatt nemcsak nem igazoltattak, hanem határozottan megczáfoltattak az eskü alatt kihallgatott tanúk vallomásai által.

3. A jelen tárgyalásra 8 nappal előzőleg történt meg nem idéztetése miatt emelt kifogása panaszlónak figyelembe vehető nem volt, mivel a f. évi ápril 2-ki vizsgálatkor a mai tárgyalásra történt beidéztetése ellen észrevételt nem tett és azon meg is jelent.

4. Miután az eljárásra a panaszlá lelkésznek súlyos és alaptalannak bizonyult vádjai adtak okot: — a vizsgáló bizottság részére megállapított napi és fuvar költségek megtérítésében elmarasztalando volt.

A jelen ítélet végrehajtásával Szabó Károly esperes oly felhívással bizatik meg, hogy az ítélet jogerejüvé emelkedése után intézkedjék a 30 frt 44 kr-nak marasztalt lelkésztől leendő behajtása és az azt előlegező egyházmegyei közpénztár részére visszatérítés iránt.

Mely ítélet az egyházmegyei közgyűlésen meghirdettetvén, abba panaszlott Szabó Gyula szóval belenyugvását jelentette ki, panaszló Nánási Imre lelkész pedig ellene felebbezést jelentvén be, vele az ítélet írásban és a kért költségjegyzék hiteles másolata, azon megjegyzéssel rendeltetik közöltetni, hogy az ítélet kézbesítésétől

számított 15 nap alatt írásbeli felebbezését joga van beadni.

Végül jelen ítélet Szabó Károly esperesnek és Nádudvari Lajos egyházmegyei közpénztárnoknak is kiadatni határoztatik.

4. szám. Előterjesztetett Benedek László egyházi és Hegyesi márton világi tanácsbíráknak, mint az egyházmegye 38887. számú végzése folytán a nagykerek-i templom és toronyépítési számadások helyszini megvizsgálásával megbízott küldöttségnek véleményes jelentése a vonatkozó összes iratokkal együtt.

Az ezen ügybeni bíróság, a fent nevezett vizsgáló bizottsági tagok kihagyásával Szabó Károly esperes egyházi, és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnökle mellett Oláh József, Csillag Lajos, Biró János és Szemes László egyházi, — továbbá Ertsey Dezső és Mezey Mihály világi tanácsbírákból megalakulván : az egyházi törvénykezési rendtartásban előirt alaki eljárások megtartása mellett következőleg

V é g z e t t :

A vizsgáló bizottság által kitüntetett adatok igazolása szerint Ákos András nagykerek-i gondnoki minőségében, tetemes összegekkel károsította meg az egyházat, minthogy azonban időközben megszűnt egyházi gondnok lenni, s így ellene a a súlyosabb fegyelmi büntetések fegyelmi uton nem alkalmazhatók : — annál fogva az összes iratok az egyházmegyei közgyűléshez azzal határozatnak vissza terjesztetni, hogy nevezett volt gondnoknak köztörvényileg leendő büntetését, a hiányzó összeg és okozott költségek megtérítésében elmarasztaltatását, s fizetés képtelensége esetén a kártérítéssel és felelősséggel tartozók megállapítását, a saját hatáskörében kérmezze és eszközölje.

Mely ítélet Ritoók Zsigmond világi elnök által az egyházmegyei közgyűlésen meghirdettvén — az összes iratokkal együtt az egyházmegyei közgyűlésre beterjesztetik.

5. szám. Előterjesztetett Biró János egyházi és Mezey Mihály világi tanácsbírák, mint az egyházmegyei el-

nökség által kiküldött vizsgáló bizottsági tagok által a Hegedüs Ferencz kisjenői lelkész és társai elleni ügyben, a f. évi márczius hó 17-én felvett vizsgálati jegyzőkönyv, az összes vonatkozó iratokkal együtt; és a tárgy megismertetésére vonatkozó összes iratok felolvasása után elnök felhívja panaszlottakat, jelesen Hegedüs Ferencz lelkészt, Makai József, Sós János és Takács Gábor egyházi tanácsosokat esetleges szóbeli előterjesztéseik megtételére, kik azonban e jogukkal nem éltek.

Az ezen ügybeni bíróság, a fentnevezett vizsgáló bizottsági tagok kihagyásával, Szabó Károly esperes egyházi és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok világi elnökelete alatt, Oláh József, Benedek László és Csillag Lajos egyházi, — továbbá Kiss Elek, Ertsey Dezső és Hegyesi Márton világi tanácsbírákból megalakulván: az egyházi törvénykezési rendtartásban előírt alaki eljárások megtartása mellett következőleg

I t é l t :

Tekintetbe véve, miszerint a vizsgálati iratokból kitűnőleg Hegedüs Ferencz lelkész mint az egyháztanács törvényszerinti elnökének beszámítására, eshetik legfőbbképen azon körülmény, hogy az 1886. évi egyházlátogatás alkalmával az egyházi előljáróság bizonyos szőlő eladási árának, és a lelkészi lak padimentomozására begyűlt összegnek elhelyezését hibásan mondotta be, s ez által az egyházi törvények 257-ik §-ának e) pontja szerint minősített fegyelmi cselekményt követte el, — tekintetbe véve miszerint a ténykörülményt mint az egyháztanács elnökének hivatali kötelessége lett volna tudni, s csak biztos tudomás szerzés után adni meg a feleletet az egyházlátogató küldöttség kérdésére: mindezen indokok alapján Hegedüs Ferencz kisjenői ev. ref. lelkész fegyelmileg vétkesnek kimondatik és az egyházi törvények 246 §-ának a) pontja értelmében intésre ítéltetik, s egyszersmind az ezen 5 frt 10 krban megállapított eljárási költség megtérítésében elmarasztaltatik; köteles levén ezen összeget jelen ítélet jogerejüvé emelkedésétől szá-

mitandó 15 nap alatt az azt előlegező egyházmegyei közpénztárba befizetni. Az ítélet végrehajtásával elnök esperes megbizatik. Mely ítélet a világi elnök által az egyházmegyei közgyűlésen és paraszlottak előtt meghirdettetvén, az ellen marasztalt lelkész felebbezést jelentett be, mihez képest tudtára adatott, hogy felebbezése indokait a mai naptól számított 15 nap alatt beadhatja.

Mely ítélet nevezett Hegedüs Ferencz lelkészszel, Szabó Károly esperessel és Nádudvari Lajos közpénztárnokkal közöltetik.

6. szám. Előterjesztetett a Zétényi János nagyszántói lakos és több társai által Józsa Gábor nagyszántói ev. ref. lelkész ellen emelt panaszügy, az egyházmegyei elnökség által vizsgáló bizottsági tagokként kiküldött Szemes László egyházi és Ertsey Dezső világi tanácsbírák véleményes jelentésével együtt.

A tárgy megismerésére szolgáló összes ügyiratok felolvasása után elnök felhívta panaszolt és panaszlottat esetleges szóbeli előterjesztéseik megtételére, kik is e jogukkal éltek, ragaszkodásukat fejezve ki a helyszini tárgyalás során előadottakhoz.

Az ezen ügybeni bíróság, a fentnevezett vizsgáló bizottsági tagok kihagyásával Szabó Károly esperes egyházi, Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok világi elnöklete alatt, Oláh József, Benedek László és Csillag Lajos egyházi, továbbá Kiss Elek, Mezey Mihály és Hegyesi Márton világi tanácsbírákból megalakulván, az egyházi törvénykezési rendtartásban előirt alaki eljárások megtartása mellett következőleg

V é g z e t t :

Tekintve a panaszlott lelkész ellen felhozott vádak súlyos voltát és azon körülményt, hogy némely pontok a vizsgálat által felderítve nincsenek, mielőtt érdemleges határozat hozatnék a következő pótlások eszközzése rendeltetik el :
u. m. :

1-ör. A panasz 1-ső pontjában érintett állítólagos dohány-lopás kérdésében Gyémánt Sámuel, Lindenfeld Dávid, Kis Mihály, Jokár Imre és

Kvánti 1885-ik évben volt kondás számadó kihallgatandó.

2-or. A panasz 2-ik pontjában felhozott tengeri csuha és kóró-lopás vádjára nézve Gyémánt Sámuel és Lindenfeld Dávid pótlólag szintén kihallgatandó.

Ugyanezen pontra vonatkozólag Szőke Mihály, Fejér Imre, továbbá Nagy József és ennek neje kihallgatandók azon körülményre nézve, hogy igaz-e miként Pántye Mihály előttük oda nyilatkozott, hogy 30 krért vették meg a korábbi állításával ellenkező tanuzás tételére.

3-or. A panaszlevél 6-ik pontjában foglalt azon vádra nézve, hogy panaszlott lelkész az istállóból kijövet mosdatlan kézzel keresztelt meg egy gyermeket, ezen időpont határozottan kinyomozandó, és ha még elévülés tárgyát nem képezné, az esetben ezen ügyben Nagy Bálintné és Gönczi Sándorné kikérdezendő, és azon körülmény is felderítendő, miként valóban Nagy-Kerekiből hozták-e keresztelés végett a gyermeket?

4-er. A panasz 8-ik pontjában érintett szalárdi erdőbeli fa-lopás kérdésében beszerzendő azon ítélet, melyet a járásbiróság Józsa Gábor lelkész által Kiss Sándor ellen rágalmazás miatt indított perben hozott és ez ügyre vonatkozó járásbirósági vizsgálati iratok panaszlott által hiteles másolatban bemutatandók.

Ugyanezen pontra Lucskai János szalárdi kulcsár és a Tóth László uradalmában az 1887-dik évben volt erdőőr kihallgatandó. Egyszersmind a Demeter Lajos elleni fegyelmi ügyre vonatkozólag kiderítendő, hogy ő mennyit szedett be az egyház pénzéből, mennyit és mikor adott át a főbirónak és hol van az jelenleg?

5-ör. A panaszlevél 9-ik pontjában foglalt, az iskola építéséből fentmaradt fák elhasználása kérdésében kiterjesztendő a pótvizsgálat Gombos Sándor kihallgatása mellett azon körülményre is, hogy az ólpadlásán levő 4 drb deszkának elhelyezését tudatta-e a lelkész akkoron Gombos Sán-

dorral. Kiderítendő továbbá, hogy a 65 db szálfá miként értékesített, a számadás során bevezetett-e annak ára az egyházi pénztárba, esetleg az árverési jegyzőkönyv beszerzendő.

6-or. A panaszlevél 10-ik pontjában foglalt tengerikóró lopás kérdésében Steiner Lipótné, Krecz János jelenleg végény-pusztai mező-csősz, Gombos Sándor és Nagy Károly pótlólag kihallgatandók, ez utóbbiak arra is, hogy a Krecz János által kiadott bizonyítvány nem volt-e erőszakolt?

Kiss Sándor tanító ellen a panaszlott lelkész részéről emelt fegyelmi panasz — miután tanítói állásáról időközben lemondott — mint tárgytalanná vált intézkedés tárgyát nem képezheti.

Mely végzés világi elnök által az egyházmegyei közgyűlésen, továbbá panaszló és panaszlott fél előtt meghirdettetvén; Szabó Károly esperesnek oly utasítással adatik ki az összes iratokkal együtt, hogy ezen ügyet a fentebbiek szerint megrendelt pótlásokkal kiegészítve újból terjessze az egyházmegyei bíróság elé.

7. szám. Előterjesztett Benedek László egyházi és Hegyesi Márton világi tanácsbírák, mint az egyházmegyei elnökség részéről kiküldött vizsgáló-bizottsági tagoknak véleményes jelentése a mezőkeresztesi ref. egyház-tanács által Kovács Gábor, Eszenyi Károly és Eszenyi Karolyné, m.-keresztesi ev. ref. tanítók ellen beadott fegyelmi panasz vizsgálata tárgyában, az összes vonatkozó iratokkal együtt.

Az ezen ügybeni bíróság, a fentnevezett vizsgáló bizottsági tagoknak, nemkülönben Ertsey Dezsőnek, mint az érdekelt mezőkeresztesi egyház főgondnokának kihagyásával Szabó Károly esperes egyházi, Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok világi elnöklete alatt: Oláh József, Biró János, Csillag Lajos és Szemes László egyházi, továbbá Kiss Elek és Mezey Mihály világi tanácsbírákból megalakult.

A tárgy megismertetésére vonatkozó összes iratok felolvasása után elnök felhívta panaszlottakat esetleges szó-

beli előterjesztéseik megtételére. Mire a panaszló egyház-tanács képviselőjében Ertsey Dezső mezőkeresztesi egyházi főgondnok és Ember Pál lelkész, továbbá Kovács Gábor és Eszenyi Károly panaszlottak szóbeli előterjesztéseiket elő is adták.

Ezek után a bíróság visszavonulván: az egyházi törvénykezési rendtartásban előírt alaki eljárások megtartása mellett következőleg

I t é l t:

Miután Eszenyi Károly m.-keresztesi ev. ref. tanító, a panaszlevélre adott feleletében önmaga beismeri, hogy a mult 1887. évi szeptember hó 4-én, a tanköteles gyermekek promótiója végett az iskolában megjelent Ember Pál lelkésznek az engedelmisséget megtagadta, s általán véve be-kívánt feleletében a hivatali főnökkel szemben az illedelemnek nem megfelelő kifejezéseket használ, miután továbbá, ha helytelennek és törvénytelennek tartotta és tartja a promóciónak a lelkész általi gyakorlását, joga volt a lelkész ezen intézkedése ellen, az illetékes egyházi hatósághoz felfolyamodni; — annálfogva az egyházi törvények 257-ik §-ának h) pontja szerint minősített fegyelmi cselekményben vétkesnek mondatik ki, és az egyházi törvények 246-ik §-ának a) pontja értelmében intésre ítéltetik, s egyszersmind az ezennel 10 frt 15 krban megállapított eljárási költség megtérítésében elmarasztatik; köteles lévén ezen összeget, jelen ítélet jogerejüvé emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, az azt előlegező egyházmegyei közpénztárba befizetni.

Miután Kovács Gábor védekezése higgadt, és az engedelmisséget a lelkésznek határozottan meg nem tagadta, Eszenyi Károlyné ellenébeni panaszát pedig időközben maga az egyház is visszavonta: most nevezettek a vád alól felmentetnek.

Az ítélet végrehajtásával elnök-esperes megbíztatik.

Mely ítélet a világi elnök által az egyház-megyei közgyűlésen, és az érdekelt felek előtt meghirdettetvén : abba a panaszló egyház képviselői és Kovács Gábor belenyugodtak. Eszenyi Károlynak kívánságához képest írásban kiadatni határoztatik azon megjegyzéssel, hogy 15 nap alatt joga van felebbezést beadni.

Végül az ítélet Szabó Károly esperessel és Nádudvari Lajos közpénztárnokkal is közöltetik.

Betürendes tárgymutató

*az 1888. aprilisi egyházmegyei gyűlés jegyző-
könyvéhez.*

	Szám.
Ács Endre m.-kakucsi lelkész 300 frt közalapsegélyre ajánltatik	19
Ákos András n.-kereki-i volt gondnok 461 frt 37 krban elmarasztaltatik	46
Alispáni hivatal az ismétlő iskolák felállítására ügyében megkerestetik	24
Aranyi Lázár p.-ujlaki tanító rendkívüli államsegélyre ajánltatik	37
Ártánd egyház templom s toronyjavítás ügye a főt. egy- házkerületre pártolólalag felterjesztetik	52
Bizottság neveztetik ki a közalap kérvények átvizsgálására	8
Bizottság neveztetik a lelkészgyámoldai alapszabályok átvizsgálására	27
Bizottság neveztetik az élesdi, ártándi, pelbárthidai és csökmői ügyekben	50
Bizottság neveztetik a közgyűlés jegyzőkönyvének hite- lesítésére	57
Bizottság jelent a közalap segély-kérvényekről . . .	9
Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi lelkész 100 frt köz- alap segélyre ajánltatik	18
Bokros Benedek rendkívüli államsegélyre ajánltatik .	39
Boor Károly pósalakai tanító rendkívüli államsegélyre ajánltatik	38
Boros Sándor fugyi-i lelkész 200 frt közalap segélyre ajánltatik	21
Csatár egyház közalaphátralékainak befizetése utasitta- tik szept. 1-ig	5
Csepelyi Menyhért f.-vásárhelyi lelkész 100 frt közalap segélyre ajánltatik	22
Csepelyi Menyhért kérvénye a k.-n.-révi missiói állo- más elnyerése iránt tárgyalannak tekintetik . . .	40
Csepelyi Menyhért utasittatik a vadházasságok és hibás anyakönyvezés ügyében hivatalból eljárni	41

	Szám.
Csökmő egyházban az 5-ik tanítói állomás felállítása jóváhagyatik s a főt. egyházkerületre felterjesztetik	55
Csökmő egyházban új adó kulcs megerősítettik	56
Darvas egyház takarékmagtári alapszabályai megerősítettnek	54
Élesdi egyház iskola ügyét a jelzett pótlásokkal ismét terjessze be	51
Egyháztanácsok a belhivatalnokok földjei javítása iránt véleményadásra felhivatnak	44
Egyházmegyénk a magyar prot. irod. társulatba 100 frttal alapító tagul belép	23
Esperes jelentése	3
„ számadása jóváhagyatik	4
„ utasítottat az iskolai pénztárak számadásainak átvizsgálására	26
„ megbizatik a m.-telegdi egyház ingatlan eladási ügyében intézkedésre	34
„ megbizatik Gaal József n.-tótfalui előkönyörgő, javadalom csonkulási ügyében tett kérvényének elintézésére	35
„ megbizatik néhai Nagy István volt esperes sir- emlékére gyűjtéssel	43
Farkas Sándor bojti tanító ellen a további eljárás beszüntettetik	47
Felvinczy Istvánné gyámdíj nagyobbítás iránti kérvényével újlag elutasítottat	42
Fugyi egyház 200 frt közalapsegélyre ajánltatik	13
Fugyi-Vásárhely egyház 186 frt közalapsegélyre ajánltatik	14
Gaal József n.-tótfalui előkönyörgő kérvénye javadalom csonkulása ügyében — esperesnek bővebb vizsgálat végett kiadatik	35
Háger Miklós n.-kerek-i segédlelkész bekebeleztetik	29
Hegedüs Ferencz kisjenői lelkész 100 frt közalapsegélyre ajánltatik	16
Hegyközkovácsi egyház közalaphátralékainak szept. 1-ig befizetésére utasítottat	5
Hegyközszáldobágy egyház 200 frt közalapsegélyre ajánltatik	12
H.-K.-Ujlak egyház közalaphátralékainak szept. 1-ig befizetésére utasítottat	5

	Szám.
H.-K.-Ujlak bevezetetlené vált követelése ügyében a további eljárás megszüntetetik	49
Iskolai pénztár számadások megvizsgálásával esperes megbízatik	26
Ismétlő iskolák felállíttatása ügyében az Alispáni hivatal megkeresetik	24
Józsa Gábor n.-szántói lelkész favágatás ügyébeni kérvénye pótlás végett visszaadatik	36
Kecskeméthy Lajos lessi lelkész 200 frt közalapsegélyre ajánltatik	17
Kiss Gyula szalárdi leányok tanítójául megerősítettik .	28
Kis-Jenő egyház 200 frt közalapsegélyre ajánltatik .	10
Kir. Tanfelügyelő a 6 évig tartó iskoláztatás ügyében értesítettik	25
Konfirmálás ideje pünköst előtti vasárnapra határoztatik	25
Köröznagyrev egyház közalaphátralékainak szept 1-ig befizetésére utasítottatik	5
Köröznagyrev ambuláns segédlelkészisége felállításához 300 frt közalapsegély kéretik	6
Közalapbizottság jegyzőkönyve	5
Közpénztári számadás 1887—8-ról jóváhagyatik . . .	4
Könyvtári számadás 1887—8-ról jóváhagyatik . . .	4
Lelkészgyámoldai számadás 1887—8-ról jóváhagyatik	4
„ alapszabályok átvizsgálására s azokról a legközelebbi gyűlés elé javaslatlételre Ritoók Zsigmond elnöke alatt bizottság neveztetik	27
Lelkeszi értekezlet kérdése felett — a nagyváradi lelkész-választás ügyében — a közgyűlés napirendre tér	48
Magyar prot. irodalmi társulatba az egyházm. 100 frttal alapító tagul belép	23
Matólczy János darvasi lelkész 200 frt közalapsegélyre ajánltatik	15
Mezőtelegd egyház ingatlana eladásának jóváhagyási ügye esperesre bizatik	34
Nagy István volt esperes siremlékére gyűjtéssel az esperes megbízatik	43
Nagykerek egyház közalap hátralékainak szept. 1-ig befizetésére utasítottatik	5
Nagykerek templom s torony-javítás számadásában Ákos András 461 frt 37 kban elmarasztaltatik	46

	Szám.
Nagykerekí egyháztanács a templom s torony számadási zavarok elhallgatásáért megrovatik	46
Nagytótfalui missióra 400 frt állandó közalap-segély kéretik	7
Oláh Sándor j.-hodosi lakos gondnokság nemvállalása miatt reá rovott váltságdíj elengedése iránti kérvénye esperesnek további eljárás végett kiadatik	45
Pelbárhida egyház 300 frt közalap segélyre ajánltatik	11
Pelbárhida szolgálmány-váltság ügye újabb 5 évre partolólág a főt. egyh. kerülethez felterjesztetik	53
Szabó István m.-csaholyi lelkész kérvénye gyámoldai adóssága elengedése iránt nem teljesítettik	33
Szalárdon leányok tanítójául Kiss Gyula megerősítettik	28
Tanító testület gyámoldai számadása 1887-8-ról jóváhagyatik	4
Tanító testület sárréti-köre — önértetén ejtett sérelem ügyébeni kérvénye — határozat nélkül visszaadatik	31
Tanító testület halálozás alkalmávali segély szövetkezete jóváhagyatik	32
Vári János köröznagyrévi lelkész 200 frt közalapsegélyre ajánltatik	20
Veres Bálint bojti segédlelkész bekebeleztetik	30

Birósági ügyek :

Domokos Lászlóné és Balogh Lajosné váncsodi lakosok templomi szék perében az egyházközségi bíróság ítélete megerősítettik	1
Nánási Imre m.-telki-i lelkészen a feddésre ítéltetés végrehajtatik	2
Nánási Imre vádjai alól Szabó Gyula m.-telki-i tanító felmentetik költségekben vádló marasztaltatik	3
Nagykerekí-i templom s torony számadás ügye a közgyűléshez utaltatik	4
Hegedüs Ferencz kisjenői lelkész valótlan jelentésért intésre ítéltetik	5
Józsa Gábor n.-szántói lelkész ellen beadott vádak ügyében pótvizsgálat rendeltetik	6
Eszenyi Károly m.-keresztesi tanító lelkész elleni engedetlenség miatt intésre ítéltetik.	7

